

CUMHURİYET SENATOSU

TUTANAK DERGİSİ

40 nci Birleşim

21 . 3 . 1978 Salı

İÇİNDEKİLER

	Sayfa		Sayfa
I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	111	dair yapmış oldukları gündem dışı demecileri hakkında açıklaması.	118:121
II. — GELEN KAĞITLAR	111		
III. — YOKLAMA	111	5. — Görev ile yurt dışına gidecek olan Başbakan Bülent Ecevit'e, Devlet Bakanı - Başbakan Yardımcısı Orhan Eyüboğlu'nun vekillik etmesinin uygun görülmüş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi. (3/1299)	121:122
IV. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI	111, 134		
1. — Bitlis Üyesi Kâmrân İnan'ın, Başbakan Bülent Ecevit'in son dış temasları ve Montreux görüşmelerine dair gündem dışı demeci ve Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün'ün açıklaması.	111:116	6. — Görev ile yurt dışına gidecek olan Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Mete Tan'a, Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan'ın vekillik etmesinin uygun görülmüş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi. (3/1298)	122
2. — Balıkesir Üyesi Raif Eriş'in, Türkiye'yi parlamenter rejim içinde yaşanmaz hale getirmek isteyenlerin meydana getirdikleri kanlı anarşik olaylar konusunda gündem dışı demeci.	116:117	7. — Görev ile yurt dışına gidecek olan Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler'e, Devlet Bakanı Hikmet Çetin'in vekillik etmesinin uygun görülmüş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi. (3/1301)	122
3. — Kastamonu Üyesi Ali Münif İslamoğlu'nun, son bir hafta içerisindeki vahim olaylar ve Hükümetin tutumu konusunda gündem dışı demeci.	117:118	8. — Görev ile yurt dışına gidecek olan Kültür Bakanı Ahmet Taner Kışlalı'ya, Millî Eğitim Bakanı Necdet Uğur'un vekillik etmesinin uygun görülmüş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi. (3/1300)	122
4. — İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı'nın, Balıkesir Üyesi Raif Eriş ve Kastamonu Üyesi Ali Münif İslamoğlu'nun son zamanlarda cereyan eden anarşik olaylar ve Hükümetin tutumuna			

9. — Traktör satışları konusunda kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin iki ay uzatılmasına dair tezkeresi. (3/1307, 10/54)

122

19. — Belediyelere yapılan devlet yardımı hakkında kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin iki ay uzatılmasına dair tezkeresi. (3/1306, 10/26)

122:123

11. — Yazbanlı ülkelerde çalışan yurttaşlarımızın sorunları hakkında kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin iki ay uzatılmasına dair tezkeresi. (3/1308, 10/62)

123

12. — İskenderun Demir - Çelik Fabrikalarında cereyan eden olaylara dair kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin iki ay uzatılmasına dair tezkeresi. (3/1305, 10/47)

123

13. — Lice'de depremden sonra yapılan konutlar hakkında kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin iki ay uzatılmasına dair tezkeresi. (3/1304, 10/25)

123

14. — Öğretmenler arasında yapılan nakil ve tayinlerle açığa alınanlar hakkında kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin iki ay uzatılmasına dair tezkeresi. (3/1303, 10/22)

123

15. — Su ürünleri ile meşgul olan kooperatifler ve su ürünleri üretimi bölgelerinde kiracı durumunda bulunanlar hakkında kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin iki ay uzatılmasına dair tezkeresi. (3/1302, 10/37)

123:124

16. — Türk sporunun içinde bulunduğu durum hakkında kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin iki ay uzatılmasına dair tezkeresi. (3/1297, 10/57)

124

17. — 1975 - 1976 Öğretim yılında devamsızlık yapan ve yapmak zorunda kalan öğrencilerin uğradıkları çeşitli mağduriyetlerin saptanması ve bir çözüm yolu bulunması hakkında kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin iki ay uzatılmasına dair tezkeresi. (3/1310, 10/44)

124

18. — Sayın üyelerden bazalarına izin verilmesine dair Başkanlık tezkeresi.

124:125

19. — TKİ Şark Linyitleri Aşkale İşletmesine dair (10/76) kurulan Araştırma Komisyonuna üye seçimi.

125:126

20. — Kamu İktisadi Teşebbüsleri üzerindeki denetimin etkinliği, mahiyet ve şümülü hakkında (10/77) kurulan Araştırma Komisyonuna üye seçimi.

126:128

21. — Van - Muradiye - Çaldıran ve Erciş yörelerinde husule gelen deprem dolayısıyla yapılan yardımlara, inşa edilen konutlara ve bu hususta meydana geldiği söylenen suistimallerle dair (10/78) kurulan Araştırma Komisyonuna üye seçimi.

128:129

22. — Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker'in, Kızılay altgeçidi ve çarşı yapımı inşaatıyla ilgili Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/24)

134

23. — Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker'in, İstanbul'da Aksaray ve Sultanhamam'da vukubulan yangınlar hakkında Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/27)

134

24. — Cumhuriyet Senatosu Erzincan Üyesi Niyazi Ünsal'ın, Keban Barajı hakkında Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/50)

134:135

V. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

130

1. — Faik Gökçe'nin özel affına dair kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (M. Meclisi : 2/349; C. Senatosu : 2/128) (S. Sayısı : 764)

130

2. — Hasan oğlu, 1927 doğumlu Hüseyin Bayrak'ın özel affı hakkında kanun teklifinin Millet Meclisince reddolunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (M. Meclisi : 2/331; C. Senatosu : 2/129) (S. Sayısı : 763)

130:131

3. — Nuri Sayın'ın özel affına dair kanun teklifinin Millet Meclisince reddolunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (M. Meclisi : 2/348; C. Senatosu : 2/127) (S. Sayısı : 765)

131:133

4. — Süleyman oğlu 1942 doğumlu Süleyman Özel'in özel affına dair kanun teklifinin Millet Meclisince reddolunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (M. Meclisi : 2/288; C. Senatosu : 2/126) (S. Sayısı : 767)

133:134

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Yapılan yoklama sonucunda Genel Kurulda çoğunluğun bulunmadığı saptandığından;

21 Mart 1978 Salı günü saat 15.00'te toplanılmak üzere Birleşime saat 15.05'te son verildi.

Başkan
Başkanvekili
Rahmi Erdem
Diyar Üyesi
Afiyonkarahisar
Mustafa Çelik
Diyar Üyesi
Tabii Üye
Emanullah Çelebi

II. — GELEN KÂĞITLAR

Yazılı Sorular

1. — Cumhuriyet Senatosu Aydın Üyesi Meftin Taş'ın, Aydın Tekel Başmüdürlüğü tarafından kiralanmış depolara dair yazılı sorusu. (7/871) (Gümrük ve Tekel Bakanlığına gönderilmiştir.)

2. — Cumhuriyet Senatosu Aydın Üyesi Metin Taş'ın, Aydın ilinin sular altında kalan Koçarlı ve Söke ovalarındaki toprak sahiplerinin banka borçlarına dair yazılı sorusu. (7/872) (Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına gönderilmiştir.)

3. — Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Fehri Çelikkbaş'ın, 1978 yılında, Ark ocaklarına ve hurda demir ihtiyacının ne suretle karşılanacağına dair yazılı sorusu. (7/873) (Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına gönderilmiştir.)

4. — Cumhuriyet Senatosu Rize Üyesi Talât Doğan'ın, Doğu Karadeniz bölgesinde yapılması önerilen çay fabrikalarına dair yazılı sorusu. (7/874) (Gümrük ve Tekel Bakanlığına gönderilmiştir.)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 15.00

BAŞKAN : Başkanvekili Mehmet Ünal

DİVAN ÜYELERİ : Mehmet Erdem (Bilecik), Mehmet Bilgin (Bingöl)

BAŞKAN — 40 ncı Birleşimi açıyorum.

III. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacaktır.
(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN — Çoğunluğumuz vardır, müzakerelere başlıyoruz.

IV. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Bitlis Üyesi Kâmrân İnan'ın, Başbakan Bülent Ecevit'in, son dış temasları ve Montreux görüşmelerine dair gündem dışı demeci ve Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün'ün açıklaması.

BAŞKAN — Cumhuriyet Senatosu Bitlis Üyesi Kâmrân İnan, son dış temas ve gelişmelerle ilgili gündem dışı söz talep etmişlerdir.

Buyurunuz Sayın İnan.

KÂMRÂN İNAN (Bitlis) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Bu gündem dışı konuşmayı, 14 Mart günü için rica etmiştim. Geçen hafta Cumhuriyet Senatosu çoğunluk bulup toplanamadığı için, mesele aktüalitesini kaybetmiş bulunmakla beraber, yine de söz almayı doğru buldum. Şu sebeple :

Hiç olmazsa bugün burada Sayın Başbakanı görmek isterdik. Sayın Başbakan, dış gezilerinden ayın

13'ünde döndüler. Kendilerinin döndükleri tarihte Cumhuriyet Senatosu çalışma halinde idi. Bugüne kadar Hükümetin Cumhuriyet Senatosu önüne çıkıp da bu konuda izahat vermemiş bulunmasını serzenişle yadırgadığımızı ifade etmek mecburiyetindeyim. Bu Anayasa müessesesi ve milli irade müessesesi işletilmelidir ve şayet Hükümetçe izahat verilmesi Millet Meclisinin toplanma tarihine bağlanmak istenmişse, buna da Cumhuriyet Senatosu adına üzülme gerekir. Buna rağmen, Sayın Dışişleri Bakanımızı burada görmüş bulunmaktan da memnunuz. Böyle vesileler de olmasa Cumhuriyet Senatosu toplantılarında Hükümeti görmek mümkün olmayacaktır.

Değerli arkadaşlarım;

10 - 11 Mart 1978 tarihleri arasında yapılan Montreux görüşmeleri aşında olumlu karşıladığımız bir harekettir. Milletlerarası ilişkilerde temas, ihtilafların müzakere yoluyla halledilmesi, ele alınması şarttır ve milletlerarasında olsun, fertler arasında olsun hatta siyasi partiler arasında olsun bütün ihtilafların geçeceği nokta diyalogdur, görüşmedir, müzakeredir.

Ancak, edindiğimiz intiba Montreux Zirvesinin gereği gibi hazırlık yapılmadan tertip edilmiş bulunmasıdır ve Montreux Zirvesine gidilmeden önce Sayın Başbakan demokratik bir teamül de maalesef ihmal etmişlerdir. Gönül isterdi ki, Türkiye'nin milli meselelerinin ele alınacağı böyle bir toplantıya gidilmeden önce, siyasi parti liderleriyle geçen cuma günü yaptıkları ve memnuniyetle karşıladığımız bu davranışı, gitmeden önce de yapmak; ki, kendilerinin temas etmediği siyasi partiler oyların yüzde 52'sini teşkil etmektedir. Hatta demokrasimizde çok daha ilginç ve maalesef yavaş yavaş kaybetmeye başladığımız müesseseler var. Bu siyasi partilerden mümkünse birer temsilcinin de kendilerine refakatini istemek suretiyle Montreux'ye bir hükümet olarak değil, bir milli birlik, beraberlik havası içinde gidilmesini gönül arzu ederdi. Bu demokratik teamül ihmal edilmiştir. Bunu da burada üzüntü ile ifade etmek mecburiyetindeyim.

Montreux müzakerelerinin yarı yolda karakteri maalesef biraz değişmiştir. Bir Türk - Yunan buluşma karakteri ikinci plana düşmüş ve bir nevi Türk - Amerikan çatışması karakterine bürünmüştür ki, bu da buluşmanın dünya kamuoyunda Türkiye lehine değerlendirilmesi bakımından maalesef bir nakise olmuştur ve aleyhimize işler olmuştur.

Ben, bu buluşmada özellikle Türkiye Televizyonunun naklen verdiği Sayın Başbakanın iki cümlesi üzerinde durmak istiyorum. Birinci cümleleri şu :

Bern'deki toplantı sırasında ifade ettiler; Montreux sokaklarında koşarak kendilerinin ellerine yapışan bazı Yunanlı, Rum olan insanların olduğu; binaenaleyh, kimsenin araya girmemesi halinde iki milletin bu kadar sıcaklıkla anlaşabileceği neticesini iyi niyetle ifade buyurdular. Ama meseleyi bu kadar basite irca etmek ve Türk - Yunan milletleri arasındaki dokuz asırlık bu meseleleri bu cümle içerisinde yoğunlamak ve bunu bağlamak, bizim için tehlikeli gördüğümüz, gerçekçilikten uzak ve biraz fazla iyi niyete mahkûmiyet havası verdiği için, bunun altını burada çizmek isterim.

Sayın Başbakanın ikinci cümleleri ise; Sayın Karamanlis ile bir görüşmelerinden sonra basına ifadelerinde, «Her iki memleket Başbakanının, kendi aralarındaki meselelerin görüşülmesinde dış kuvvetlerin araya girmemesi prensibinde mutabık kaldılar» şeklinde bir ifade.

Bu eğer aşında Yunanistan Sayın Başbakanım bir nevi bağlayıcı diplomatik bir taktik olarak kullanılmış ise, buna bir dereceye kadar cevaz verilebilir; ama bu, Sayın Karamanlis'in samimi bir beyanı olarak ele alınmış ve bunun üzerine bina edilmek isteniyorsa, Türk - Yunan ilişkilerinde büyük bir yanlış vardır.

Yunanistan 1827'den bugüne kadar hiç bir zaman Türkiye'ye karşı yalnız başına, hiç bir dış kuvvete başvurmadan çıkmış değildir. Bütün tarih boyunca muayyen kaynaklara başvurarak gelmiştir. Sayın Başbakanın Montreux'de şikâyet ettiği gölge dahi Yunanistan'ın üzerimize sürdüğü bir gölge değil midir?

Amerikan Kongresinde, Rossides'in başkanlığında Yunan Lobisini organize ederek 24 Eylül 1974'te altı defa oylattırmak suretiyle çıkarılan ambargo ve 5 Şubat 1975'ten beri üstümüzde bulunan ambargo bir Yunan Hükümetinin ve Yunan Lobisinin kararı değil midir?

Sayın Başbakanın bizzat Montreux'ye gelişinden önce, Kyprianu'nun Amerikan Milletine ve Kongresine dönerek; «Ambargonun kaldırılması, Kıbrıs meselesini çıkmaza sokar.» ifadesi ortada değil midir?

Rum Meclisi Başkanı, Amerika Birleşik Devletlerine giderek bu maksatla Kongre ve Lobi nezdinde çalışmalarında bulunmamış mıdır?

Bütün bu vaktalara ilaveten Paris Hükümetinin, sırf Atina'ya çok fazla sempatik gözükme için, Ankara'ya karşı tutumu ortada değil midir?

Sayın Karamanlis'in 12 Haziran 1975 tarihinde, Türkiye gibi ortak üyesi bulunduğu Avrupa Ekonomik Topluluğu ile statüsünü değiştirerek, tam üyelik için isticai göstermesi ve bizzat Sayın Başbakanla buluşmasından önce, dört tane Avrupa başkentini ve Brüksel'i ziyaret ederek tam üyelik muamelelerinin çabuklaştırılması, 9 Avrupa memleketini arkasına alarak kuvvet durumunda Türkiye ile görüşmek arzusunun ifadesi değil midir?

Bütün dünyada Türkiye aleyhine yürütülmekte bulunan propaganda ve bütün dünya kamuoyunu Türkiye aleyhine çevirmek, acaba Atina'nın Türkiye ile başbaşa görüşmek istediğinin ve arzusunun bir ifadesi midir? Meseleleri basite irca edersek kendimizi aldatmış oluruz.

Sunu gerçekçi bir şekilde kabul etmek ve bilmek lazımdır. Yunan Hükümetinin ve Yunan Milletinin devamlı amacı, zayıflatılmış, güç kaynaklarından kopmuş, yalnız bırakılmış bir Türkiye'yi karşısına alarak faturalar çıkarmaktır ve bunu muvaffakiyetle yapmışlardır ve yapagelmektedirler.

Maalesef, bizzat Sayın Başbakanın Montreux'ye gittiği günlerde dahi Atina basını düşmanca bir yayın içerisinde değil miydi? Yani Montreux sokağındaki iki insanın bu ifadeleri mi, yoksa Atina basınının Türkiye'ye kin, nefret, düşmanlık saçan bu yayınları mı bahis konusu?

Değerli arkadaşlarım;

Hükümetin bir noktada yanılmamasını temenni ederiz. Kıbrıs meselesi ve Türk - Yunan ilişkileri, Ege meselesi sadece Kıbrıs'taki Türk ve Rum toplumlarının meselesi olarak görülürse kendimizi aldatırız. Akdeniz haritasına ve dünya haritasına bir göz atmak kâfidir. Kıbrıs Adası bugün dünyanın can damarı olan enerji kaynaklarını kontrol eden bir noktadadır. Kıbrıs Adası İsrail - Arap ihtilafında stratejik bakımdan sen derece önemli bir noktadadır. Kıbrıs Adası, Süveyş Kanalı kontrol eden bir adadır ve Kıbrıs Adası bugün istesek de, istemesek de birden ziyade dünya gücünün menfaatlerinin bulunduğu ve çarpıştığı bir noktadır. Binaenaleyh, Kıbrıs meselesi sadece iki toplum arasında değil, bir dünya meselesi olarak önümüzde durmaktadır ve meseleye yaklaşımı da basitleştirirsek kendimizi aldatmış oluruz.

Ege meselesi de, bir Türk - Yunan ihtilafıyla birlikte, çok ötesinde, Ege'de petrol kokmaya başladığı andan itibaren bütün dünyanın dikkatlerini üstüne toplayan ve gittikçe komplike olmaya başlayan bir konudur, bir durumdur.

Yunanistan ile aramızdaki havanın, atmosferin gergin hale getirilmesi meselelerin çözülmesini güçleştirmektedir; doğrudur. Ama Yunanistan ile aramızda birden ziyade ve Türkiye'nin hayati mevcudiyeti ile ilgili meseleler vardır. Yunanistan Anadolu yarımadasını hem havadan, hem karadan, hem denizden dış dünya ile ilişkisini kesmek ve boğmak istemektedir. FIR hattı ihtilafıyla hava sahasını kapatmasının amacı budur. «Kıta Sahanı» iddiası ile ileri sürmek istediği budur ve savunma hattı dahi, NATO çerçevesinde Ege'nin savunma hattının çizilmesi bakımından dahi ileri sürdüğü iddialar Yunanistan'ın, Anadolu yarımadasını dış dünya ile, Batı ile ve Akdeniz ile koparmaktır ve Yunanistan'ın Türkiye'ye karşı içinde bulunduğu davranışlar birden çok fazladır.

Senelerdir Amerika Birleşik Devletleri üniversitelerinde, Amerika Birleşik Devletleri basın çevrelerinde, Amerika Birleşik Devletlerinin kamuoyunda mevki edinmek, enstitülere yerleşmek, kapitaline yerleşmek ve bu suretle bu dünyanın büyük gücünü bütün teknolojisi, sermayesi ve varlığıyla Türkiye'ye karşı kullanmak noktasına getirmek istemektedirler ve getirdiler kısmen, hem de büyük ölçüde getirdiler ambargo kararıyla ve nihayet son gelişmeler bunun, Kongrenin ambargo kararını da aşarak daha ileri safhalara gelmekte bulunduğunu da göstermektedir.

Bir üzüntüm var, o da; Türkiye'de genellikle hükümetler olarak ve özellikle toplum olarak, Yunanistan'ı ciddiye alma temayülümüz yoktur. Bu tehlikeli bir şeydir değerli arkadaşlarım. Yunanistan'ı ciddiye almanın zamanı gelmiştir. Yunanistan bugün, milli gelirinin % 7,1'ini NATO memleketleri içerisinde silahlanma yarışında başta gelmek suretiyle bir hazırlığın içerisinde bulunmaktadır ve nihayet Devletin güvenliğiyle ilgili olduğu ve Hükümetçe bilindiği için burada tekrar etmek istemediğim, havada ve deniz gücünde olduğu ve varmak üzere bulunduğu noktalar vardır. Artık bu meseleleri sadece basite irca etmekte büyük hata vardır.

Sunu bir kötümserlik ifadesi olarak kullanmak istemiyorum; Türk Milleti hükümetleri daima Kıbrıs'ta barışçı bir çözüm istemiştir, istemeye devam edecektir; ama neticenin kısa zamanda alınacağını sanmak, ileri bir iyimserlik olur, hatta biraz da ihtiyatsızlık olur. 1958 - 1959 yıllarında dünya konjonktürü çok daha müsait bulunmasına, mesele şimdikiinden çok daha az komplike olmasına, Atina ile Ankara arasındaki diyalog çok daha elverişli olmasına

ve dünyanın bir çok güçleri Atina'nın arkasında ol-
mamasına rağmen, 1959 - 1960 anlaşmalarının neti-
celenmesi (Ki, geçerliği de iki seneyi ancak bulmuş-
tur) iki - üç seneyi almıştır. Bugünkü komplike haliyle
Kıbrıs meselesinin kısa dönemde halledileceğini
beklemek ve öyle sanmak yanlış olur. Bu yanlışlığı
işlememek, bu hataya düşmemek gerektiği kanısınday-
mım. Hatta Atina bize kendisiyle mevcut diğer bütün
meseleleri görüşmeye hazır olduğunu beyan etse da-
hi, Kıbrıs meselesini, bizi Kıbrıs Rum Topluluğu ile
karşı karşıya bırakmak suretiyle oradaki asıl kilit
ihtilaf noktasının devamı sağlanacaktır.

Kıbrıs ve Atina Hükümeti, bizimle bugün için
görüşmeye istekli ve hazırlıklı mıdır? Benim, hiç ol-
mazsa müşahedelerim; hayır değildir. Neden değil-
dir?..

Değerli arkadaşlarım;

Bugün Kıbrıs'ın Rum kesimindeki Rumların eko-
nomik durumları, üzümler arz edeyim, bir vakıa-
dır ve bunu gerçekçi bir gözle tespit etmek lazımdır;
20 Temmuz 1974 müdahalesinden önceki nazarın
üç defa daha müreffeh durumdadır. Beyrut'taki bir
çok hayati merkezler oraya kaymıştır, Ortadoğu sil-
lah kaçakçılığının merkezi oradan geçmektedir, Bir-
leşmiş Milletler Kuvvetlerinin yılda harcadıkları 15
milyon dolar onlara gitmektedir, turizm de buraya
gelmiştir. Benimle anlaşmakta bir aceleciliği yok ve
Atina ile birlikte; benim daha çok zayıflayacağım, da-
ha çok dünyadan kopacağım ve kendisinin daha çok
dünya güçlerine ve özellikle Avrupa Ekonomik Top-
luluğunu tümüyle arkasına alarak benimle müzake-
reyi beklemektedir.

Nihayet Yunanistan'ı ve Kıbrıs'ı beklemeye sevk
eden ve hepimizi derin şekilde düşündürmeye sevk
etmesi gereken bir diğer tablo vardır değerli arkadaş-
larım. O da, kendileri Türkiye'ye karşı tam bir ittifak
içinde bulunmalarına rağmen, Türkiye'nin verdiği
tablo, manzara birbirini öldüren bir toplum... Maka-
rios'un 23 Aralık 1963 tarihinde Kıbrıs'ta katlettik-
leri Türklerin adedi 258'di; bütün Türkiye ayağa
kalktı. Aynı rakamda birbirimizi öldürür hale geldik.

Ekonomik bakımdan büyük sıkıntılar içerisinde-
yiz, politik denge bakımından büyük sıkıntılar içe-
risindeyiz, dış ekonomik ilişkilerimizde darboğaz-
larımız mevcut ve nihayet dış ilişkilerimizde önemli
meseleler mevcut. Böyle bir tablo karşısında Yunanis-
tan'ın ve Kıbrıs Rumlarının sükûnetle ve açık gönül-
lülükle ve bizim istediğimiz şartlarla anlaşmaya gele-
ceklerini beklemek gerçekçilikten çok uzaktır; ama
buna rağmen tekrar ediyorum, barışçı teşebbüsleri

tekrar etmek lazımdır. Görüşmekte fayda vardır;
ama hayale de fazla yer vermekte fayda yoktur, ger-
çekçi olmak lazımdır.

Yunanistan ile ihtilaflarımızın ve Kıbrıs mesele-
sinin çözümünün en geçerli vasıtası Türkiye'nin bir-
lik, beraberlik ve bütünlük içinde olması, Türkiye'
nin ekonomik bakımdan güçlü ve binaenaleyh, Tür-
kiye'nin askeri bakımdan çok güçlü ve üstün durum-
da bulunmasına bağlıdır.

Böyle bir durumu arkasına alacak bir Hükümet
ve Başbakan bu meselelerde başarılı olur; ama bu-
günkü Türkiye'nin, maalesef hep birlikte verdiğimiz
bu tablosuyla, bu meseleleri Türk milli menfaatleri
istikametinde ve paralelinde halletmeyi beklemek
yanlış olur ve işlemekte bulunduğumuz milli yanlış-
lıklara bir diğerini de eklemiş oluruz.

Çok teşekkür ederim, saygılar sunarım. (AP sı-
ralarından alkışlar)

BAŞKAN — Dışişleri Bakanı Sayın Gündüz Ök-
çün, açıklamada bulunacaklardır.

Buyurun Sayın Ökçün.

DIŞİŞLERİ BAKANI GÜNDÜZ ÖKÇÜN (Es-
kişehir Milletvekili) — Sayın Başkan, Cumhuriyet
Senatosunun sayın üyeleri;

Sayın Kâmrân İnan'ın günlerdir beklediğimiz
gündem dışı konuşmasında, öyle sanıyorum ki, daha
çok Montreux Toplantısına ilişkin olarak Sayın Baş-
bakanımız Bülent Ecevit'in yapmış olduğu girişimleri
destekleme mahiyetinde görüşleri dinlemek suretiyle
biraz ferahlamış bulunuyorum.

Sayın İnan, Cumhuriyet Hükümetinin, Türkiye'
nin diğer ülkelerle olan anlaşmazlıklarını barışçı yol-
larla çözülmesi gerektiğini belirttiler. Öyle sanıyorum
ki, Cumhuriyet Hükümetinin bunun dışında her han-
gi bir yaklaşımı yoktur ve diğer ülkelerle olsun ve
komşumuz Yunanistan ile olsun, ihtilafların barışçı
yollarla çözülmesi için her türlü girişimi yapmaya
karardır.

Bizden önceki Hükümetten yaklaşım açısından
farkımız, bu Zirve Toplantısı sonunda ortaya çıkan
bildiriden de anlaşılacağı üzere, iki Başbakanın toplan-
tılarından sonra sorunların komisyona ertelenmemesi,
daha sonra tekrar iki Başbakanın toplantılarıyla so-
runların izlenmesi, izleme toplantılarının yapılması-
dır.

Aslında Sayın Ecevit bu Zirve Toplantısına açık
bir gündemle gitmiştir, her hangi bir hükümetlerarası
görüşme sözkonusu olmadığı için de muhalefet par-
tileriyle görüş alışverişinde bulunmamıştır, daha çok

Yunanistan Başbakanı Sayın Karamanlis ile sorunları saptama ve bu sorunlar üzerinde görüş; açık bir kalplilikle görüş alışverişinde bulunma yöntemi izlenmiştir. Bu nedenledir ki, daha sonra, Zirveden sonra muhalefet partilerinin liderlerine ve Millet Meclisi ile Cumhuriyet Senatosunun Dış İlişkiler Komisyonu başkanlarına Zirve ile ilgili, Zirvede yapılmış olan görüşmelerin ayrıntılı bir özeti sunulmuştur.

Sayın Başbakanımız yarın tahmin ediyorum Millet Meclisinde Zirve ile ilgili olarak Millet Meclisine bilgi verecektir ve daha sonra da teamüle uygun olarak; Hükümet Programındaki teamüle uygun olarak Yüce Cumhuriyet Senatosuna da bilgi verecektir.

Montreux Zirvesinin daha önce belirtmiş olduğum niteliği nedeniyle, gereği gibi hazırlık yapılmamıştır, bu nedenle başarısız olacaktır, gibi eleştiriler doğru çıkmamıştır. Aksine Montreux Zirvesi, Türkiye - Yunanistan ve diğer bütün ülkeler dahil olmak üzere herkes tarafından teslim edilmiştir ki, başarılı sonuçlanmıştır. İki Başbakan arasında sürekli, kurumsallaşmış ve olumlu bir diyalog kurulmuştur. Yalnız bu her nedense muhalefet partilerinden bazıları ve bazı yazarlar tarafından olumsuz karşılanmış ve eleştirilmiştir.

Montreux'nün, «Türk Yunan ilişkileri yerine, Türk - Yunan çatışması yerine, Türk - Amerikan çatışmasını yansıtan bir niteliğe dönüşmüştür.» görüşü de, öyle sanıyorum ki, pek doğru değildir.

Türkiye ile Yunanistan arasındaki olumlu diyalogun kurulmuş olması bir başka şeydir; Türkiye'nin çok haklı olarak Kıbrıs'la ambargo arasında, ambargo ile Montreux Zirvesi arasında ilişki kuran Sayın Vance'in demecine karşı yapmış olduğu, göstermiş olduğu tepki başka şeydir ve Karamanlis'in de belirttiği üzere, bu konular tamamen farklıdır ve iki sorun arasında her hangi bir ilişki yoktur, kurulmamalıdır.

Türkiye ile Yunanistan arasındaki ihtilaflar ve Türkiye ile Yunanistan arasındaki ilişkiler basite ırca edilemez, hayale dayandırılmamalıdır, gerçekçi olmalıyız görüşü doğrudur ve Cumhuriyet Hükümeti hayale dayanmayan, Türkiye'nin çıkarlarını gereği gibi savunacak bir yaklaşımla Türk - Yunan ilişkilerini değerlendirmektedir. Bütün yaklaşımımız şurada farklıdır bizden önceki Hükümetten; onlar siyasi irade sözkonusu olmadan Türkiye ile Yunanistan arasındaki sorunların teknisyenler düzeyinde çözümleneceği görüşündeydiler ve bu nedenledir ki, hava sahası olsun, kıta sahanlığı olsun ve diğer sorunlar olsun,

teknisyenler düzeyinde komisyonlarda yıllardır tartışılarak devam etmiştir ve her hangi bir ilerleme olmamıştır. Şimdi, Cumhuriyet Hükümetinin, yeni Hükümetin yaklaşımı ile bu iş ters yüz edilmiştir. Siyasi iradelerin birleşeceği ve birlikte verecekleri direktifler çerçevesinde teknisyenler ikili düzeyde bunun çözüm yollarını araştıracaklardır ve tekrar başbakanlar daha sonra toplanmak suretiyle bunun daha da ileri gitmesini sağlayacaklardır.

Sayın İnan'ın, Yunanistan'ın Türkiye'ye karşı yüz yılı aşkın bir süredir izlemiş olduğu politikaya ilişkin görüşleri herkesin kabul edebileceği, kabul ettiği ve politikasını ona göre değerlendirmesi ve oluşturması gereken görüşlerdir ve ayrıca Yunanistan'ın Türkiye ile olan ihtilaflarında arkasına, 1897 Savaşında olsun, Kurtuluş Savaşında olsun, daha sonraki olaylarda olsun Avrupa'yı ve Amerika'yı destek alarak Türkiye'nin karşısına çıktığı görüşü de doğrudur. Sayın Başbakan Ecevit'in ve Türk Hükümetinin Sayın Vance'in demecine karşı tepkisinin de nedeni ve gerçeği burada yatmaktadır. Bunun içindir ki; bir taraftan bu ilişkiyi kurup tehlikeyi göstermek, öte yandan da Sayın Ecevit'in yapmış olduğu tepkiyi eleştirmek bir çelişki olarak ortaya çıkmaktadır.

Fransız Hükümetinin yaklaşımı ile ilgili olarak şu görüşü Yüce Senatonun bilgisine sunmak istiyorum. Genellikle Fransız Hükümetinin bu konuda Türkiye'ye ilişkin Türkiye'ye karşı tutumu olumlu değildir. Bazı yazarlar ve siyaset adamları bunu Giscard d'Estaing'le Karamanlis arasındaki kişisel dostluğa bağlamaktadırlar.

Öyle sanıyorum ki, Fransa'nın Türk - Yunan ilişkilerinde eşit mesafede davranmamasını bu yakınlaşmaya, Karamanlis'le Giscard d'Estaing arasındaki kişisel dostluğa bağlamak mümkündür; fakat bizim görüşümüz odur ki, Türk Ulusu ile Fransız Ulusu arasındaki ilişkiler dostluk, iktisadi ve teknik işbirliği, siyasal alandaki ilişkiler, iki değerli siyaset adamının arasındaki kişisel ilişkileri ve dostluğu, yakınlığı aşar niteliktedir. Bu nedenle, Cumhuriyet Hükümeti olarak biz, Türkiye ile Fransa arasındaki ilişkilerimizi de Türk ve Fransız uluslarının karşılıklı çıkarları açısından yeniden değerlendirmeye ve Türkiye ile Fransa arasında daha yakın ilişkilerin kurulması gerektiği esasına dayanan bir politika izlenmesine çalışacağız ve öyle sanıyorum ki, Fransa da bizim bu yaklaşımımızı karşılıksız bırakmayacaktır.

Kıbrıs'ın stratejik önemini Sayın İnan açık bir biçimde belirttiler; fakat Türkiye'nin stratejik öneminden hiç bahsetmediler.

Öyle sanıyorum ki, Kıbrıs'ın stratejik önemi önemlidir; ama Kıbrıs sorununu çeşitli açılardan izleyen büyük devletler, Batılı devletler, Doğulu devletler Kıbrıs'ın stratejik önemi kadar Türkiye'nin stratejik önemini de göz önünde bulundurmamışlardır ve bu yıla kadar, zamanımıza kadar izlemiş oldukları politikaları bir başka açıdan da gözden geçirmek durumundadırlar.

Sayın İnan, «Uluslararası uyumsuzlukların barışçı yolla çözülmesi için atmosferin gergin hale getirilmemesi gerekir.» demiştir.

Doğrudur. Öyle sanıyorum ki, Türk - Yunan Zirvesinden sonra, Ecevit - Karamanlis Zirvesinden sonra bu atmosfer büyük ölçüde yumuşamıştır; o kadar yumuşamıştır ki, Yunan basınında dahi bu yumuşama açık bir şekilde görülmektedir.

Neticenin kısa bir zaman içinde alınacağını söylemek doğru olmaz. Savaş kolaydır; ama barış sabır ister. Önemli olan, barışta herkesin, ilgili olan herkesin kendisine düşen görevi, kendisine düşen katkıyı yapmasıdır.

Benim inancım odur ki, Türk Hükümetinin barışın sağlanması için gerçekleştirmiş olduğu bu girişim Batılı ülkeler Yunanistan ve Kıbrıs Rumları tarafından karşılıksız bırakılmayacaktır. Aksi halde, karşılıksız bırakıldığı takdirde sorumluluk onların olacaktır.

Hepinize saygılar sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN — Sayın Çelikbaş? Yok.

Sayın Mehmet Feyyat?

MEHMET FEYYAT (İstanbul) — Vazgeçtim.

BAŞKAN — Vazgeçtiniz.

2. — *Bahkesir Üyesi Raif Eriş'in, Türkiye'yi parlamenter rejim içinde yaşanmaz hale getirmek isteyenlerin meydana getirdikleri kanlı anarşik olaylar konusunda gündem dışı demeci.*

BAŞKAN — Cumhuriyet Senatosu Bahkesir Üyesi Sayın Raif Eriş, cereyan eden anarşik olay dolaşısıyla bugün gündem dışı bir söz talep etmişlerdir.

Buyurunuz Sayın Eriş.

RAİF ERİŞ (Bahkesir) — Sayın Başkan, Sayın senatörler;

Ülkenin bir ucundan öbür ucuna kadar, Türkiye'yi demokratik parlamenter rejim içinde yaşanmaz hale getirmek isteyenlerin meydana getirdikleri kanlı anarşik olayların adedi ve mahiyeti vatandaş üzerinde, Devletten ümit kestirme hedefine doğru hızla yürütüldüğü bir gerçektir. Hadiselerin bu kadar artması ve ülkenin bütününe önemli derecede tehdit edecek vahamet noktasına gelmesi, dünyanın iktidarı olan

siyasi partilerle, bugünün iktidarı olan Cumhuriyet Halk Partisini hâlâ müşterek bir teşhis noktasına getirememesi de bu kadar vahimdir, bence. Marksist ve Maoist görüşlerle, mezhep ve etnik kışkırtıcılığından tutun da; ideolojik her türlü eylemlerden kaynaklanan, Türkiye'nin bölünmesini amaçlayan, demokratik parlamenter rejimin yerine kızıl dikta veya faşist rejimin kurulmasını isteyen bu kanlı ve vahim anarşik olaylara teşhis konulmaması inat mıdır, politika mıdır yoksa akla gelmeyen başka sebeplerden midir, bir türlü anlayamıyoruz.

Dün mahalefetteyken solun her rengine ve bu mahlum renklerin her tonuna taviz veren, onların gizli emellerini görmemezlikten gelen bugünün siyasi iktidarı Cumhuriyet Halk Partisi, artık gerçekleri kabul etmelidir. Olayların mahiyeti ve oluş tarzı karşısında teşhis koymamak için gözlerin görmemesi ya da gerçeği kabul etmemek için şartlanmış veya yemin etmiş olmak lazım. Nerede ise saatte bir ideolojik hadise ve cinayetin işlendiği bir noktadayız. Parti inadını bir yana bırakalım.

Dün gece Sayın Başbakanın ve Sayın Cumhuriyet Halk Partisi Genel Sekreterinin radyo ve televizyon konuşmalarının kelimeleri üzerinde ve bundan çıkarılacak siyasi manalar üzerinde durmayacağım, yorumu girmeyeceğim. Bu sözleri hüsnüniyetle, iyimserlikle karşılayıp biraz ümide kapılmak istiyorum, ama ne yazık ki bu sözler hem geç kaldı ve hem de biraz daha çılıdır. Bütün bu hadiselerin bir dikta rejiminin teessüsünü amaçlar mahiyette olduğu iktidarı olan Cumhuriyet Halk Partisi tarafından artık açıkça kabul edilse mesele çok kısa bir zamanda halledilecektir.

«Demokratik güçler» diye adlandırılmak istenen kuruluşların tutum ve davranışları ibret vericidir. Bunlara borçlu olunmadığını söylemek, çizgiye biraz yönelmektir; ama kâfi değildir. Önemli adımlarla yürüyüşe geçilmelidir. Çünkü hadiselerin mahiyeti ibret ve dehşet vericidir. Mutlaka üzerine yürünmelidir. Çok şükür Devletimizin gücü bunların hepsine yetecek ve artacaktır bile. Burada TÜRK - İŞ'in dünkü hadiseler karşısındaki tutum ve davranışını güzel bir vatanseverlik olarak belirtmek isterim.

Sayın senatörler;

Huzurunuzda iktidarı olmuş Cumhuriyet Halk Partisine hitap ediyorum. Bu hadiselerle rağmen, komünizmi tehlike görmezseniz; «Mahalefette iken örfi idarenin karşısında idik» diye bu tedbiri düşünmezsiniz ve Devletin güvenliği ile alakalı yeni yasalar getir-

mezsiniz ve de bu akılla askere giderseniz, nasıl bir tezkere alacağınız meydandadır.

İnat etmeyiniz, her türlü yasal tedbiri düşününüz, güvenlik güçlerimizin her türlü caydırıcı ve önleyici tedbirleri almasını temin ediniz. Hakikatleri kabul ve itiraf edin ve gelin Meclislerden yetki isteyin.

Bunları yapmakta gecikir veya yapmamakta ısrar ederseniz, en kısa zamanda iktidarsızlığımızı kabul ederek emaneti Devlet Başkanına lütfen iade ediniz. Elbette sizden daha iyi idare edecek bir kuvvet çıkacaktır bu Meclislerden. Devletimizin ve milletimizin huzur ve bekası için Ulu Tanrı'nın hepimize yardımcı olmasını diler, hepinize saygılar sunarım. (AP sıralarından alkışlar)

3. — *Kastamonu Üyesi Ali Münif İslâmoğlu'nun, son bir hafta içerisindeki vahim olaylar ve Hükümetin tutumu konusunda gündem dışı demeci.*

BAŞKAN — Cumhuriyet Senatosu Kastamonu Üyesi Sayın Münif İslâmoğlu, aynı mahiyette olduğu için...

ALİ MÜNİF İSLÂMOĞLU (Kastamonu) — Değişik Başkanım.

BAŞKAN — Sayın İslâmoğlu, eğer aynı mahiyette konuşacaksınız, iki kişiye aynı mevzuda söz vermek usulümüz değil; ama başka yönden meseleyi ele alacaksınız bayurun efendim.

ALİ MÜNİF İSLÂMOĞLU (Kastamonu) — Başka açıdan ele alacağım.

BAŞKAN — Bayurun efendim.

ALİ MÜNİF İSLÂMOĞLU (Kastamonu) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Son bir hafta içerisinde Türkiye'de vahim hadiseler cereyan ettiği izahıtan varestedir. Türk Devletin, Türk Milletinin büyük hadiselerin arifesinde olduğunu görmemek mümkün değildir.

Halk Partisi, iktidarı büyük iddialarla aldı. İddialarının en mühim unsuru Türkiye'de anarşiyi derhal önleyebileceği idi. Nitekim, geçmiş Hükümeti düşürmek için verdiği gensoru önergesinde ağırlığı bu husus teşkil ediyordu.

Kendilerine o kadar güvenerek bu konuyu ikame ettiler ki, bir gün dahi gecikmeyi (günü 21,5 saat taklakki edecek kadar gayretlere saparak) kabul edemeyeceklerini ve Hükümetin bir gün evvel gitmesi, anaların göz yaşlarının bir gün evvel dinceği manasına gelebileceğini ifade ediyorlardı.

Meclis Grubu sözcüleri Sayın Altan Öymen, gensoru müzakerelerinde, «Batı'da, siyasi maksatlarla bir kişi dahi ölse, orada namuslu hükümetler derhal istifa eder» demişlerdi.

Aradan 2,5 ay geçmiş olmasına rağmen, anarşinin durması şöyle dursun, hatta eski Hükümet zamanındaki seviyede durması şöyle dursun, maalesef daha azgınlığı görülmektedir.

Türkiye'de 1968'den başlayan, 10 senedir devam eden anarşinin 1 yılda, 1 ayda belki 10 ayda ortadan kalkamayacağına müdrikiz ve müdrik idik de; ama Hükümeti devralanlar maalesef bu idrak içinde değillerdi. Bizce bu gerçeğe rağmen, kendileri iktidar oldukları takdirde kendi şahsi sempatilerinden ötürü iktidar olduklarının ertesi günü anarşinin duracağını zannetmek hayali içinde bulunmak anarşiden daha tehlikeli idi ve nitekim bu iyimser hayalin cezasını bütün Türkiye'nin çekeceği ve kalplere yerleşmiş bir taş gibi ağır ıstırabımı duyacak noktaya geldik.

Türkiye Anayasasının da tarif ettiği gibi ve Devleti kurmuş olanların bize vasiyeti gereği «Türkiye vatanı ve milletle bölünmez, böldürülemez; bu arzularını taşıyan ve izhar edenlerin bu milletin bir birliği karşısında hüsrana uğrayacaklarından şüphemiz yoktur.

Dün Sayın Başbakanın, devlet radyolarından ve televizyonundan neşredilen beyanlarını dinledik ve seyrettik. Arkasından Cumhuriyet Halk Partisinin iki numaralı salâhiyetlisi Sayın Üstündağ'ın keza radyo ve televizyonlardan konuşmalarını dinledik ve seyrettik.

Hükümet ve Cumhuriyet Halk Partisinin eski teşhislerinden vazgeçerek anarşik olaylara daha geniş bir açıdan bakmakta olduğunu, teşhislerine yeni boyutlar kazandırmakta buldukları izlenimini edindik. Fatura ödetmek isteyenlerin menfur gayelerinin anlaşılması olduğu ve onların bu gayelerine hizmet edemeyecekleri ve ödenecek faturalarının bulunmadığı tepkisini gördük. Bu hadise, bugüne kadar zikretmiş oldukları teşhisin yanıltıcı olduğu itirafını taşıyabilir mahiyettedir. O halde, hakikatleri görmeye başlamış olan Cumhuriyet Halk Partisinin devlet hizmetlerinde yeniden bir düzenlemeye gitmesinin şart olduğu kanaatindeyiz.

Binaenaleyh, Başbakanın, hükümet olduğu zaman küçük kurultaylarında ısrarla, yumruğunu vura vura, «Tek başıma kalsam Devleti kadrolaştırmayacağım.» beyanına dönmesi şarttır. Devleti, menfur gayeler peşinde koşan mahdut bazı kimseler eline geçirmiş ve aldıkları bazı dernekler ve sendikaların marifetiyle Devleti idare etmek gayretkeşliğinden sıyırmak ve arkadaşlarından sıyrılmak Başbakanın kaçınılmaz görevi haline geldiği inancı içindeyiz.

Şartlandırılmış memurların, hadiselerin (Bilerek veya bilmeyerek) takibindeki kusurları, anarşinin son bir hafta içerisinde bu kadar vahim boyutlara ermesinin nedenlerini teşkil etmektedir.

İstanbul Valisinin, İstanbul Üniversitesini ciddi bir tarzda koruyamadığı bir hakikattir. Altı öğrencinin ölümü, 30 küsur öğrencinin yaralanması, güpegündüz, polisün Üniversitesi muhafaza ediyorum diye bulunduğu bir sırada vuku bulmuş, önlenmesi şöyle dursun, faileri kaçırılmıştır.

Ümraniye'de 1 Mayıs Mahallesi'nin geçen bütün vakıtalara rağmen, kurtarılmış bölge niteliğini öğrenememiş ve kabullenememiş bir Vali imajı karşısındayız. Masum beş işçinin halk mahkemesi kararıyla öldürülmesi hadisesini dahi ilk zamanlar, geçekundu ticareti yapanların marifeti sayacak kadar saf, bilgisiz beyanlarla izah etmeye kalkan bir Vali imajı karşısındayız.

Kendi polisine bomba atan anarşisti hastanede ziyaret eden, onlara sempatik görünürsem Devleti kurtarıyorum zanneden, hayal eden talihsiz bir Dahiliye Vekili karşısında bulunuyoruz.

ERDOĞAN BAKKALBAŞI (Konya) — Cumhuriyet Hükümetinin Bakanı yapmaz bunu.

ALİ MÜNİF İSLAMOĞLU (Devamla) — O halde Hükümet icraatını, dünkü beyanında musirr ise, yukarıda kısaca misallerini verdiğim şekilde yeniden gözden geçirilmesi şarttır.

Hadise, yalnız büyük şehirlerimizde cereyan etmiyor muhterem arkadaşlarım. Dün kendi seçim bölgesi olan Kastamonu'dan aldığım bir mektupta, Adalet Partisi İl İdare Heyetinin, İnebolu İlçe İdare Heyetinin imzalarını taşıyan bir vesika bana tevdi edildi. Bu vesikaya göre İnebolu'da hadise şöyle cereyan ediyor :

Bir eczaneden çıkmakta olan üç vatandaşa solcu grup ellerinde sopalarla taarruz ediyor. Hadiseye polis vaziyet ediyor. Polis, suçluları alacak yerde, hücumu uğrayanları, sopa ile üzerine yürünenleri karakola celp ediyor ve karakola giden bütün yolları kesiyor.

ERGÜN ERTEM (Ankara) — Senelerdir yapıyorsunuz bunu.

ALİ MÜNİF İSLAMOĞLU (Devamla) — Olabilir efendim. Onlar yapmışlar. Biz olan hadiseyi anlatıyoruz.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Hâlâ sesiniz çıkıyor be.

ERDOĞAN BAKKALBAŞI (Konya) — Tabii çıkacak.

NACİ CİDAL (Hakkâri) — Ektiğiniz tohumlar yeşeriyor şimdi.

CAHİT DALOKAY (Elazığ) — Utanmıyorsunuz, hâlâ ötüyorsunuz.

BAŞKAN — Lütfen efendim, lütfen müdahale etmeyin.

ALİ MÜNİF İSLAMOĞLU (Devamla) — Ve polisler, bu taarruza uğrayan vatandaşlara hücum ediyor, dövüyor, kafalarını kırıyor, kollarını kırıyor. Doktor raporlarıyla bunlar tevsik edilmiştir ve elimizdedir. Vali, hadise üzerine Kastamonu'dan İnebolu'ya geliyor. Halk Valinin üzerine hücum ediyor. Vali, «Polis vazifesini yapmıştır» diyor ve üç günlük Vali İnebolu'luların «Yuh» sesleri ile uğurlanıyor.

Hadiselerin bu şekilde bütün memlekette cereyan ettiğini arz etmeyi bir vazife biliriz.

Türk Devletinin bölünmezliğine, Türkiye'de yaşayan 44 milyon Türk'ün yüceliğine inanan herkes; teşhiste hata etmemek basiretini gösterdiği derecede Devlete ve Hükümete yardımcı olacaktır.

Saygılarımla. (AP sıralarından alkışlar)

4. — İçişleri Bakanı İrfan Özyaydınlı'nın, Balıkesir Üyesi Raif Eriş ve Kastamonu Üyesi Ali Münif İslamoğlu'nun son zamanlarda cereyan eden anarşik olaylar ve Hükümetin tutumuna dair yapmış oldukları gündem dışı demeçleri hakkında açıklaması.

BAŞKAN — Son hadiseler üzerine açıklama yapmak üzere İçişleri Bakanı Sayın İrfan Özyaydınlı, buyurun efendim.

İÇİŞLERİ BAKANI İRFAN ÖZAYDINLI (Balıkesir Milletvekili) — Sayın Başkan, Senatonun değerli üyeleri;

Son hafta içerisinde cereyan eden üzücü ve insanlık dışı olaylar hakkında kısaca bilgi sunmak üzere huzurunuzda bulunuyorum.

Malumlarımız olduğu veçhile, İstanbul Üniversitesi olayları üzerine, olay çıkar çıkmaz ilk uçakla İstanbul'a gitmiş, olayları yerinde izlemiş bulunmaktayım.

İstanbul Üniversitesinde meydana gelen olayın kökeni, bir haftalık değildir; senelerin birikimidir. Öğrencilerimizin âdeta birbirine düşman haline getirilisinin bir sonucudur. Yine biliyorsunuz ki, üniversitelerimiz, İstanbul Üniversitesi uzun süre kapandıktan sonra 1 mart günü öğretime açılmış ve öğretime açıldığı gün de gerek üniversite rektörüyle yerinde bulunarak alınan ve alınması gerekli tedbirleri beraberce görüşmüştük. Ne var ki, üniversiteye devam eden gençlerimiz, hangi yönden olursa olsun, birbirlerine o kadar

düşman gözüyle bakmaya başlamışlardır ki, birbirlerinin aynı amfide ders görmeleri, aynı koridorlarda gezmeleri mümkün olamamıştır ve okul içerisinde kadar polis nezaretinde, hatta zaruri ihtiyaçlarını giderecek yerlere kadar da polis nezaretinde götürmek gereği duyulmuştur. Bu, Türkiye için acı bir gerçektir. Bu gerçeğe yaklaştığımız zaman, acaba bu nereden gelmektedir, nasıl olmuştur bunu çok çok iyi düşünmemiz lazımdır. İşte, biz bu durumu daha iyiye götürmek, evlatlarımızı birbirine kırdırmamak için mümkün olan her önlemleri yerinde alabilmek gayesiyle görev başında bulunuyor ve oraya da zamanında gitme çarelerini arıyoruz.

15 gün eğitim normal devam etmiştir. Normal devam etti demekle, tamamen arzu ettiğimiz normale dönmüştür; eskiye nazaran daha iyi bir düzeye gelmiştir. Ne zaman ki, Türkiye'mizin dış dünyadaki olayları düzelmeye başlamış, dış olaylarda Türkiye sesini duyurmaya başlamış, beklenmedik bir anda bu düzelmeye grafiği ani bir düşüş göstermiştir ve bu düşüş öyle bir düşüş göstermiştir ki, âdeta kardeşlerin birbirine vururcasına, insafsızca, insanlık dışı katliamlarına dönüşürülmüştür.

İşte, İstanbul Üniversitesi olayının geldiği günleri gözlerimizin önüne getirirsek, görüyoruz ki, topluma karşı, üniversite öğrencilerinin toplu olarak çıktığı bir anda bu katliam olmaktadır ve bunu daha iyi anlamlandırabilmek için nasıl okula girilmektedir, nasıl okuldan çıkılmaktadır, müsaade buyurursanız kısaca ondan da bahsedeyim :

Almış olduğumuz tedbirlerle iki öğrenci grupunu, birisi okuldayken öbürü dışarıda beklemekte ve polislerin nezareti altında içeri girmekte, dışarı çıkmaktalar.

Yine geçmişten almış oldukları cesaretle, ki İstanbul Üniversitesinin o fakültesinde bundan önce diğer bir grupun hâkimiyeti hüküm sürmekte, bir çok genç okula gidememekte ve bu 15 gün içerisinde de devamlı olarak; «Bu okula sizler devam edemeyeceksiniz» şeklinde sloganlar atılmakta ve üzerlerine gidilmektedir. Buna rağmen, Hükümetimizin aldığı tedbirlerle eğitim özgürlüğünün mutlaka gerçekleşmesi için, görüşleri ne olursa olsun, okullardaki bütün kapıların her öğrencimize açık olmasını temin edebilmek için aldığımız tedbirler, 15 günlük iyi netice vermiştir ve halen de birçok üniversitelerimizde vermeye devam etmektedir ve şunu huzuru kalple beyan etmek isterim ki, herkesin, her sağlıklı kişinin asgari müşterekte birleştiği, canı gönülden istediği husus; öğren-

cilerimizin hangi görüşte olursa olsun, can güvenliği içinde okullarına gitmesi, okulunda silah yerine kitap taşınmasıdır. Bunu, başka türlü düşünen hiç kimse yoktur, bundan katiyetle eminim. Ancak, gerçekler okullara geldiğimiz zaman görüyoruz ki, geçmişin birikimleri bu öğrencilerimizi, bu asgari müşterekte birleştirememektedir. Sözlerimin müteakip kısmında da, dün Beytepe'de gördüğüm manzarayı da sizlere arz edeceğim. Çünkü, bugün meydana gelen darboğazda beraberce olduğumuz, asgari müşterekte birleştiğimiz, gerçekten doğru teşhis koyduğumuz zaman bu üzücü olaylara, bu insanlık dışı olaylara mutlaka son vereceğiz; inancım budur.

İstanbul üniversitesindeki bu olaylarda, öğrenciler toplu halde çıkarken evvelce devamlı slogan atarak, hatta daha ileri giderek, «Biz sizi okula sokamayacağız, biz sizi burada yaşatmayacağız» sloganları atıla atıla bu durum gelmiştir. Evet onların yanında da polislerimiz mevcuttu; üniversite meydana, güpegündüzdür. Hem patlayıcı madde atılmıştır, hem ateşle taranmıştır. Patlayıcı madde gerçekten korkunç, insanlık dışı bir şekilde atılmıştır. Patlama insan boyu seviyesinde olmuştur, ölen evlatlarımızın hepsi beyin kanamasından, şok tesiriyle olmuştur. Ancak, sırtlarındaki yaralar ise küçük parçalarla olmuştur. Ölüm olaylarının çoğu, yüksek patlamadan meydana gelmiştir ve bu arada da ateş edilmiştir. O şekilde ateş edilmiştir ki, üniversite senato odasının penceresine kadar ateşler isabet etmiştir. Şimdi, bunun üzerinde önemle durmaktayız ve Yüce Senatoyun emin olması için, İçişleri Bakanı olarak elimdeki bütün imkanları, elimizdeki bütün imkanları kullanarak bu insanlık dışı, haince işlenen cinayetin faillerini er geç bulacağız sayın üyeler. (CHP sıralarından alkışlar.)

O gecenin durumunu da kısaca belirtmek isterim. O gün İstanbul'a gidince almış olduğumuz emniyet tedbirlerinin yetersiz olduğunu, çünkü, üniversitede meydana gelen olay sonunda, üniversitelerinin iç kısmını işgal ettiğini ve burada her geçen saat toplanmanın çoğaldığını öğrenince öncelikle Rektör Sayın Haluk Alp'i de toplantıya çağırarak son durumlar hakkında bilgi alınmış ve burada gene şükranla yad edeceğim Türk Silahlı Kuvvetlerimizin büyük desteği ile gerekli önlemler de, (muhtemel olaylara karşı) anında alınmıştır. Buradaki durum şudur : İçerde beş binin üzerinde öğrenci vardır, bu öğrencilerin, gene açıklıkla söylüyorum, beş binin üzerindeki öğrenci topluluğunun içine girdiğim zaman, tüm senato üyelerinin, tüm Yüce Meclis üyelerinin ellerini başına alarak

düşünceleri lazımdır. Öğrencilerimiz üzerinde de duracağız. Bu öğrencilerimizin de hangi yollara, hangi istikametlere gittiğini doğru teşhis koyacağız ve buna göre önlem alacağız. Orada da beş bin kişi, altı bin kişi de bölünmüş, ayrı ayrı sloganlar attıklarım gözlemlerimle görmüşümdür, sizlere aktarıyorum; ama bunların üzerinde de hep beraber durmak mecburiyetindeyiz ve zorundayız ve bunun...

OSMAN SALİHOĞLU (Sakarya) — Neler söylüyorlar Sayın Bakan?..

İÇİŞLERİ BAKANI İRFAN ÖZAYDINLI (Devamla) — Efendim, söylenenlerin hepsi belli bunları burada tekrar etmeye gerek yok.

BAŞKAN — Lütfen efendim, müdahale etmeyiniz efendim.

İÇİŞLERİ BAKANI İRFAN ÖZAYDINLI (Devamla) — Sizin lafziyenizde hepsi var; ama şunu...

CAHİT DALOKAY (Elazığ) — Sizin ağzınızdan duyalım.

BAŞKAN — Lütfen efendim, müdahale etmeyiniz.

İÇİŞLERİ BAKANI İRFAN ÖZAYDINLI (Devamla) — Şunu kesinlikle, katıyetle ve kararlılıkla bildirmek istiyorum ki, hangi ideolojiden olursa olsun daima üzerlerine gidilecektir. Devletin bütünlüğüne, milletin bölünmezliğine karşı ayaklanan ve kalkışan herkesin üzerine gideceğiz. Bundan emin olabilirsiniz. («Bravo» sesleri ve alkışlar)

O akşam, hem öğrencilerin durumunu görmüş ve ertesi gün olacak olayları...

NIYAZİ ÜNSAL (Erzincan) — Sayın Bakan, lütfen, fazla sevinmesinler...

BAŞKAN — Lütfen efendim, müdahale etmeyin.

NIYAZİ ÜNSAL (Erzincan) — Fazla sevinmesinler, ne slogan atılmışsa söyleyin.

BAŞKAN — Sayın Ünsal, Sayın Ünsal, Sayın Bakanın sözünü kesmeye hakkınız yok.

NIYAZİ ÜNSAL (Erzincan) — Atılan sloganları söyleyin.

İÇİŞLERİ BAKANI İRFAN ÖZAYDINLI (Devamla) — Ve o akşam...

KÂZİM KARAAĞAÇLIOĞLU (Afyonkarahisar) — Hâlâ kötü niyet sahibisin.

BAŞKAN — Lütfen efendim, lütfen, Sayın Karaağaçlıoğlu, lütfen...

Sayın Bakan, devam buyurun efendim.

İÇİŞLERİ BAKANI İRFAN ÖZAYDINLI (Devamla) — Ve o akşam...

KÂZİM KARAAĞAÇLIOĞLU (Afyonkarahisar) — Ayıp, utan! Hâlâ «Sevinmesinler.» diyorsun. Oysa Sayın Bakan bölücülere mani olacağını söylüyor. Biz buna seviniyoruz.

NIYAZİ ÜNSAL (Erzincan) — Ne söylüyorsun?..

BAŞKAN — Sayın Ünsal...

KÂZİM KARAAĞAÇLIOĞLU (Afyonkarahisar) — Diğer arkadaşlarımı tenzih ederek sana söylüyorum.

NIYAZİ ÜNSAL (Erzincan) — Neyi bana söylüyorsun serseri!

BAŞKAN — Sayın Ünsal, Sayın Ünsal...

KÂZİM KARAAĞAÇLIOĞLU (Afyonkarahisar) — Serserinin ta kendisisin sen!

BAŞKAN — Lütfen, idare amirleri vazife görünümler efendim. Sayın Arıkan, lütfen.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Memleketi bu hale getirdin.

AHMET CEMİL KARA (Trabzon) — Sayın Bakan, lütfen, söyleyin, tekrarlayın bunları.

BAŞKAN — Lütfen efendim, idare amirleri vazife görünümler.

MEHMET FEYYAT (İstanbul) — Türkes, Demirel'i kiraya verdi.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Türkes başına düşsün.

BAŞKAN — Lütfen efendim, oturun yerlerinize.

NIYAZİ ÜNSAL (Erzincan) — Ne slogan atılıyor, bunları dinleyelim.

BAŞKAN — Sayın Ünsal...

İÇİŞLERİ BAKANI İRFAN ÖZAYDINLI (Devamla) — Ve Sayın...

AHMET DEMİR YÜCE (Zonguldak) — «Türk Devletinin, Türk Vatandaşının bölünmezliğini...» diyor. Buna sevinmeyeceğiz de neye sevineceğiz?..

BAŞKAN — Sayın Yüce, lütfen efendim.

Sayın Bakan, lütfen devam buyurun efendim.

İÇİŞLERİ BAKANI İRFAN ÖZAYDINLI (Devamla) — Saygıdeğer üyeler;

O akşam öğrencilerin durumunu ve İstanbul'daki durumu da gördükten sonra önlemler alınmıştır.

O gün bir de, ayrı bir olay olmuştur. Onu da kısaca arz etmek isterim :

O olayda fedakârca çalışan polislerimize öğleden evvel kurşun sıkılmış ve kurşun sıkanlar arasında yaralı olarak yakalanmışlardır. Gece İstanbul Üniversitesi Rektörü Sayın Halûk Alp'le beraber öğrencilerin ve polislerimizin yatdığı Cerrahpaşa ve Çapa Hastanelerine gittim. Orada yerinde doktorlardan yaralıların

sıhhi durumlarını öğrendim ve hastalarımıza geçmiş olsun dedim.

Bu arada da polislerimize kurşun sıkan, kimsenin tasvip etmediği ve etmeyeceği, ancak o günkü olayların durumu nedeniyle sorgularının bir an evvel yapılması ve onlardan o kritik anda bir cümle dahi aldığımız zaman sonuca varmamızın mümkün olabileceğini değerlendirerek ve bunu kendime bir görev adederek onların da odasına girdim.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Sorğu yapılırken geçmiş olsun diyorsun ya...

BAŞKAN — Lütfen efendim, müdahale etmeyin.

İÇİŞLERİ BAKANI İRFAN ÖZAYDINLI (Devamla) — Bunu içtenlikle söylüyorum. İster inanınız ister inanmayınız. Nitekim almış olduğum tedbirle, vermiş olduğum direktifle...

SADETTİN DEMİRAYAK (Aydın) — Haldun Mentешеoğlu gibi Deniz Gezmiş'i makamına çağırmadı.

BAŞKAN — Lütfen efendim, müdahale etmeyin.

İÇİŞLERİ BAKANI İRFAN ÖZAYDINLI (Devamla) — Ertesi gün erkenden yapılan soruşturma ile onların aynı zamanda soygunlara ve adam öldürme olaylarına da iştirak ettiğini ve birçok olayların da çözülme imkânı olduğunu gördüm. Görevimi bu yönden yaptığım inancındayım.

İkinci insanlık dışı olaya gelince:

Saygıdeğer üyeler;

İkinci olay, Ümraniye olayıdır. Ümraniye olayı da ne iki aylık bir olaydır, ne de bir senelik olaydır; senelerin ihmalinden doğan bir olaydır.

Geçen sene meydana gelen olayları hafızalarımızda tazeler isek; polislerimizin ve oradaki mülki amirimizin direktifiyle yapılan operasyonda alınan sonuçların değerlendirilememesi sonucudur ki, orası hâlâ dün nasıl ise, o feci, seni cinayet olana kadar aynı devam etmiştir.

Orada görülen manzara şudur: Oraya Devlet kuvveti, Devletin varlığı girememiştir. Vatandaş operasyondan sonra Sayın İstanbul Valisine açıkça belirttiği gibi, «Biz, artık Devletin güvencesi altındayız.» demektedir ve Ümraniye artık Devletin gireceği, dünden itibaren karakolunun bulunduğu, askerinin bulunduğu, jandarmasının bulunduğu bir yer olacaktır. Artık kurtarılmış yer safsatalarına kesinlikle son verilecektir. (CHP sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar.)

Oradaki olaya da gelince:

Olay, yapılan operasyon sonunda «Efendim, 48 saat sonra yapılmıştır.» deniyor, böyle bir şey yoktur. Ben 17 Mart akşamı gece uçakla ayrıldım. Oradan ayrılana kadar hiçbir ilbarda bulunulmadı. Ancak, saat 24,00'te geldiğim zaman, telefonla beş kişinin cesedinin bulunduğu bildirildi. Bunun üzerinedir ki, kuvvetlerin planlanması ve aranacak yer bildirilmemiştir. Kati netice alınabilmek için yerinde bir planlamayla zamanında bir planlamayla Ümraniye'ye arama yapılmış ve nitekim işte sonuçları elde edilmiştir. İsimlerini burada veremiyorum; ama yarın vereceğim. Beş kişi yakalanmıştır, isimleriyle bellidir, delilleri vardır ve kendileri de itiraf etmiş vaziyettedirler. Bunların da sonuçlarını en geç yarın yahut da öbür gün sizlere ve kamuoyuna açıklayacağım. (CHP sıralarından «Bravo» sesleri ve alkışlar)

Saygıdeğer üyeler;

Sözlerime son verirken bir kere daha belirtmek isterim; anarşi yönünden, toplumumuzun bugünkü tanسیونu yönünden gerçekten dar boğazdayız; ama şuna inanıyorum ki, Türk Ulusu milli iradesinin tecellisi olan Meclisiyle, Senatosuyla, icrasıyla, toplumla el ele verdiği sürece, gönül birliği yaptığı sürece bu gibi kalkışmalara, bu gibi toplum hareketlerine ve bu gibi can ve mal emniyetiyle ilgili olaylara matlaka son verilecektir. İnançım budur.

Hepinize saygılar sunarım. (Alkışlar)

ÖMER NACİ BOZKURT (Gümüşhane) — Bir soru sorabilir miyim?...

BAŞKAN — Soru sorulmaz efendim.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Sayın Başkan, Hükümet olaylar hakkında izahat vermiştir. İçtüzüğün 132 nci maddesi gereğince müzakere açılması gerekir. Bu bakımdan söz istiyorum.

BAŞKAN — Sayın Ucuza!, bu gündem dışı konuşma talebidir, açıklamadır. O, İçtüzüğümüzün buyduğunuz maddesiyle ilgili değildir. Tatbikatımız öteden beri bu yoldadır.

5. — Görev ile yurt dışına gidecek olan Başbakan Bülent Ecevit'e, Devlet Bakanı - Başbakan Yardımcısı Orhan Eyüboğlu'nun vekillik etmesinin uygun görülmüş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi. (3/1299)

BAŞKAN — Gündeme geçiyorum efendim.

Dört adet Cumhurbaşkanlığı tezkeresi vardır. Sırasıyla takdim ediyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Görev ile yurt dışına gidecek olan Başbakan Bülent Ecevit'in dönüşüne kadar; Başbakanlığa, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Orhan Eyüboğlu'nun vekillik etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmesi arz ederim.

Fahri S. Korutürk
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN — Yüksek Heyetin bilgilerine sunulur.

6. — Görev ile yurt dışına gidecek olan Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Mete Tan'a, Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan'ın vekillik etmesinin uygun görülmesi olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi. (3/1298)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Görev ile yurt dışına giden Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Dr. Mete Tan'ın dönüşüne kadar; Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Dr. Faruk Sükan'ın vekillik etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmesi arz ederim.

Fahri S. Korutürk
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN — Yüksek Heyetin bilgilerine sunulur.

7. — Görev ile yurt dışına gidecek olan Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler'e, Devlet Bakanı Hikmet Çetin'in vekillik etmesinin uygun görülmesi olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi. (3/1301)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Görev ile yurt dışına gidecek olan Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler'in dönüşüne kadar; Ticaret Bakanlığına, Devlet Bakanı Hikmet Çetin'in vekillik etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmesi arz ederim.

Fahri S. Korutürk
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN — Yüksek Heyetin bilgilerine sunulur.

8. — Görev ile yurt dışına gidecek olan Kültür Bakanı Ahmet Taner Kışlalı'ya Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur'un vekillik etmesinin uygun görülmesi olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi. (3/1300)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Görev ile yurt dışına gidecek olan Kültür Bakanı Doç. Dr. Ahmet Taner Kışlalı'nın dönüşüne kadar; Kültür Bakanlığına, Milli Eğitim Bakanı Necdet

Uğur'un vekillik etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmesi olduğunu arz ederim.

Fahri S. Korutürk
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN — Araştırma komisyonlarına mehil isteyen tezkereleler var sırasıyla takdim ediyorum.

9. — *Traktör satışları konusunda kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin iki ay uzatılmasına dair tezkeresi.* (3/1307, 10/54)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Traktör satışları hakkında kurulan Araştırma Komisyonumuzun görev süresi, 3 . 3 . 1978 tarihinde sona ermiştir.

İçtüzüğümüzün 136 ncı maddesi gereğince, 3 Mart 1978 tarihinden başlamak üzere iki ay müddetle çalışma süresinin verilmesini arz ederim.

Saygılarımla.

Araştırma Komisyonu
Başkanı
Adana
Kemâl Sarıbrahimoğlu

BAŞKAN — Tezkeresini okuttuğum komisyona, 3 . 3 . 1978 tarihinden itibaren (2) ay mehil verilmesini oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10. — *Belediyelere yapılan Devlet yardımı hakkında kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin iki ay uzatılmasına dair tezkeresi.* (3/1306, 10/26)

BAŞKAN — Bir başka tezkereyi takdim ediyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Belediyelere yapılan Devlet yardımı hakkında kurulan Araştırma Komisyonumuzun görev süresi 17 . 3 . 1978 tarihinde sona ermiştir.

İçtüzüğümüzün 136 ncı maddesi gereğince, 17 Mart 1978 tarihinden başlamak üzere iki ay müddetle çalışma süresinin verilmesini arz ederim.

Saygılarımla.

Araştırma Komisyonu Başkanı
Ankara
İbrahim Öztürk

BAŞKAN — Tezkeresini okuttuğum komisyona, 17 . 3 . 1978 tarihinden itibaren (2) ay mehil verilme-

sini oylarımıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11. — *Yabancı ülkelerde çalışan yurttaşlarımızın sorunları hakkında kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin iki ay uzatılmasına dair tezkeresi. (3/1308, 10/26)*

BAŞKAN — Bir başka tezkereyi takdim ediyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Yabancı ülkelerde çalışan yurttaşlarımızın sorunları hakkında kurulan Araştırma Komisyonumuzun görev süresi 3 . 3 . 1978 tarihinde sona ermiştir.

İçtüzüğümüzün 136 ncı maddesi gereğince 3 Mart 1978 tarihinden başlamak üzere iki ay müddetle çalışma süresinin verilmesini arz ederim.

Saygılarımla.

**Araştırma Komisyonu Başkanı
Tabii Üye
Suphi Gürsoytrak**

BAŞKAN — Tezkeresini okuttuğum Komisyona, 3 . 3 . 1978 tarihinden itibaren (2) ay süre verilmesini oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12. — *İskenderun Demir - Çelik Fabrikalarında cereyan eden olaylara dair kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin iki ay uzatılmasına dair tezkeresi. (3/1305, 10/47)*

BAŞKAN — Bir başka tezkereyi takdim ediyorum:

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

İskenderun Demir - Çelik Fabrikalarında cereyan eden olaylar hakkında araştırma yapan Komisyonumuzun görev süresi 18 . 3 . 1978 tarihinde sona ermektedir.

İçtüzüğümüzün 136 ncı maddesi gereğince 18.3.1978 tarihinden başlamak üzere, iki ay müddetle çalışma süresi verilmesini arz ederim.

Saygılarımla.

**Komisyon Başkanı Y.
Yozgat
Süleyman E. Ergin**

BAŞKAN — Tezkeresini okuttuğum Komisyona, 18 . 3 . 1978 tarihinden itibaren (2) ay süre verilmesini oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13. — *Lice'de depremden sonra yapılan konutlar hakkında kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin iki ay uzatılmasına dair tezkeresi. (3/1304, 10/25)*

BAŞKAN — Bir başka tezkereyi takdim ediyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Lice'de depremden sonra yapılan konutlar hakkında araştırma yapan Komisyonumuzun görev süresi 12 . 3 . 1978 tarihinde sona ermektedir.

İçtüzüğümüzün 136 ncı maddesi gereğince 12.3.1978 tarihinden başlamak üzere iki ay müddetle çalışma süresi verilmesini arz ederim.

Saygılarımla.

**Komisyon Başkanı Y.
Afyonkarahisar
Ahmet Karayığit**

BAŞKAN — Tezkeresini okuttuğum Komisyona, 12 . 3 . 1978 tarihinden itibaren (2) ay süre verilmesini oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

14. — *Öğretmenler arasında yapılan nakil ve tayinlerle açığa alınanlar hakkında kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin iki ay uzatılmasına dair tezkeresi. (3/1303, 10/22)*

BAŞKAN — Bir başka tezkereyi takdim ediyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Öğretmenler arasında yapılan nakil ve tayinlerle açığa alınanlar hakkında araştırma yapan Komisyonumuzun görev süresi 12 . 3 . 1978 tarihinde sona ermektedir.

İçtüzüğümüzün 136 ncı maddesi gereğince 12 . 3 . 1978 tarihinden başlamak üzere iki ay müddetle çalışma süresi verilmesini arz ederim.

Saygılarımla.

**Komisyon Başkanı Y.
Niğde
Abdullah Emre İleri**

BAŞKAN — Tezkeresini okuttuğum Komisyona, 12 . 3 . 1978 tarihinden itibaren (2) ay süre verilmesini oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

15. — *Su ürünleri ile meşgul olan kooperatifler ve su ürünleri üretimi bölgelerinde kiracı durumunda bulunanlar hakkında kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin iki ay uzatılmasına dair tezkeresi. (3/1302, 10/37)*

BAŞKAN — Bir başka tezkereyi takdim ediyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Su ürünleri ile meşgul olan kooperatifler ve su ürünleri üretimi bölgelerinde kiracı durumunda bulunanlar hakkında kurulan Araştırma Komisyonumuzun görev süresi 6 . 3 . 1978 tarihinde sona ermiştir.

İçtüzüğümüzün 136 ncı maddesi gereğince 6 Mart 1978 tarihinden başlamak üzere, iki ay müddetle çalışma süresinin verilmesini arz ederim.

Saygılarımla.

Araştırma Komisyonu Başkanı
Konya
Erdoğan Bakkalbaşı

BAŞKAN — Tezkeresini okuttuğum Komisyonun görev süresinin, 6 . 3 . 1978 tarihinden itibaren (2) ay uzatılmasını oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

16. — *Türk sporunun içinde bulunduğu durum hakkında kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin iki ay uzatılmasına dair tezkeresi. (3/1297, 10/57)*

BAŞKAN — Bir başka tezkereyi takdim ediyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Türk sporunun içinde bulunduğu durum hakkında kurulan Araştırma Komisyonumuzun görev süresi 4 . 3 . 1978 tarihinde sona ermektedir.

İçtüzüğümüzün 136 ncı maddesi gereğince, 4 Mart 1978 tarihinden başlamak üzere, iki ay müddetle çalışma süresinin verilmesini arz ederim.

Saygılarımla.

Araştırma Komisyonu Başkanı
Niğde
Abdullah Emre İleri

BAŞKAN — Tezkeresini okuttuğum Komisyonun görev süresinin, 4.3.1978 tarihinden itibaren (2) ay uzatılmasını oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

17. — *1975 - 1976 öğretim yılında devamsızlık yapan ve yapmak zorunda kalan öğrencilerin uğradıkları çeşitli mağduriyetlerin saptanması ve bir çözüm yolu bulunması hakkında kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin iki ay uzatılmasına dair tezkeresi. (3/1310, 10/44)*

BAŞKAN — Bir başka tezkereyi takdim ediyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

1975 - 1976 öğretim yılında devamsızlık yapan ve yapmak zorunda kalan öğrencilerin uğradıkları çeşitli mağduriyetlerin saptanması ve bir çözüm yolu bulunması hakkında araştırma yapan Komisyonumuzun görev süresi 19 . 3 . 1978 tarihinde sona ermektedir.

İçtüzüğümüzün 136 ncı maddesi gereğince 19 . 3 . 1978 tarihinden başlamak üzere, iki ay müddetle çalışma süresi verilmesini arz ederim.

Saygılarımla.

Komisyon Başkanı Y.
Sakarya
Hasan Fehmi Güneş

BAŞKAN — Tezkereyi okuttuğum Komisyonun görev süresinin, 19 . 3 . 1978 tarihinden itibaren (2) ay uzatılmasını oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Sayın Başkan, Kanun çıkmış, mağduriyetleri ortadan kalkmış daha ne görüşeceğiz?

18. — *Sayın üyelerden bazılarına izin verilmesine dair Başkanlık tezkeresi.*

BAŞKAN — Bir Başkanlık Divanı tezkeresi var takdim ediyorum.

Genel Kurula

Aşağıda adları yazılı Cumhuriyet Senatosu üyelerinin, hizalarında gösterilen müddetlerle izinli sayılmaları hususunun Genel Kurula arzı, Başkanlık Divanının 15 . 3 . 1978 tarihli toplantısında kararlaştırılmıştır.

Keyfiyet yüce tensiplerine arz olunur.

Sırrı Atalay
Cumhuriyet Senatosu Başkanı

— Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Safa Reisoğlu'nun, mazeretine binaen 1.4.1978 tarihinden itibaren, 30 gün.

— Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Sabahattin Özbek'in, hastalığına binaen 13 . 3 . 1978 tarihinden itibaren 20 gün.

— Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Adile Ayda'nın, hastalığına binaen 2 . 3 . 1978 tarihinden itibaren 20 gün.

— Cumhuriyet Senatosu Manisa Üyesi Ruhi Tunakan'ın, hastalığına binaen 10 . 3 . 1978 tarihinden itibaren 20 gün.

BAŞKAN — Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Sayın Safa Reisoğlu'nun, mazaretine binaen 1 . 4 . 1978 tarihinde başlamak üzere 30 gün izinli sayılmasını oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Sabahattin Özbek'in, hastalığına binaen 13 . 3 . 1978 tarihinden başlamak üzere 20 gün izinli sayılmasını oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Adile Ayda'nın, hastalığına binaen 2 . 3 . 1978 tarihinden başlamak üzere 20 gün izinli sayılmasını oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Cumhuriyet Senatosu Manisa Üyesi Sayın Ruhi Tunakan'ın, 10 . 3 . 1978 tarihinden başlamak üzere 20 gün izinli sayılmasını oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

19. — *TKİ Şark Linyitleri Aşkale İşletmesine dair (10/76) kurulan Araştırma Komisyonuna üye seçimi.*

BAŞKAN — Daha önce kurulması Yüksek Heyetinize kararlaştırılmış olan Araştırma Komisyonuna, siyasi parti grupları ve diğer gruplar aday gösterilmişlerdir. Önce bu adayları bilgilerinize, sonra da tek tek oylarınıza arz edeceğim.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Kanunlar Müdürlüğü'nün 8 . 3 . 1978 tarih ve 5966 sayılı yazıları karşılığı :

Cumhuriyet Senatosu Erzurum Üyesi Hilmi Nalbantoğlu'nun, Şark Linyitleri Aşkale İşletmelerinde sürdürülen toplu sözleşme anlaşmazlığı ile ilgili Senato Araştırma Komisyonuna Grupumuza isabet eden altı kişilik üye sayısının aşağıda gösterilmesi kararlaştırılmıştır.

Bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

CHP Cumhuriyet Senatosu Grubu
Başkanvekili

Hasan Fehmi Güneş

1. Hilmi Nalbantoğlu (Erzurum Üyesi)
2. Behiç Sonbay (Zonguldak Üyesi)
3. Abdullah Ercan (Çorum Üyesi)
4. İsmail Çataloğlu (İçel Üyesi)

5. Solmaz Belül (İstanbul Üyesi)

6. Orhan Vural (Ordu Senatörü)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına
8 . 3 . 1978 tarih ve 5966 sayılı yazıya:

Cumhuriyet Senatosu Erzurum Üyesi Hilmi Nalbantoğlu'nun, TKİ Şark Linyitleri Aşkale İşletmesinde sürdürülen toplu sözleşme anlaşmazlığına dair Genel Kurulun 2 . 3 . 1978 tarih ve 34 ncü Birleşiminde kurulması kabul edilen 15 kişilik Araştırma Komisyonuna, Grupumuzdan aşağıda adları ve seçim bölgeleri yazılı sayın senatörler seçilmiştir.

Saygıyla arz ederim.

Cumhuriyet Senatosu Adalet Partisi
Grup Başkanvekili
Cahit Dalokay

1. Baha Akşit (Denizli)
2. Oral Karaosmanoğlu (Manisa)
3. Tahsin Türkay (Sivas)
4. Ata Bodur (Ordu)
5. Ahmet Demir Yüce (Zonguldak)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu Erzurum Üyesi Sayın Hilmi Nalbantoğlu'nun, TKİ Şark Linyitleri Aşkale İşletmesinde sürdürülen toplu sözleşme anlaşmazlığı ve sonuçları üzerinde Senato Araştırma Komisyonuna, Grupumuzdan Sayın Sami Küçük ve Sayın Selâhattin Özgür seçilmişlerdir.

Gereğini bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla.

Milli Birlik Grubu Başkanı
Fahri Özdilek

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

İtgi ; a) 8 . 3 . 1978 gün ve 5966 sayılı,

b) 8 . 3 . 1978 gün ve 6063 sayılı,

c) 8 . 3 . 1978 gün ve 6135 sayılı yazıları.

İgide belirtilen ve Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunca kurulması kabul edilen Araştırma komisyonlarına, Grupumuz adayları ilişikte gösterilmiştir.

Gereğini arz ederim.
Saygılarımla.

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Grup Başkanı
Zeyyat Baykara

Araştırma Komisyonu

Aday üye

a) TKİ Şark Linyitleri Aşkale İşletmesinde sürdürülen toplu sözleşme anlaşmazlığı ve sonuçları hakkında Araştırma Komisyonu : Safa Reisoğlu

BAŞKAN — Cumhuriyet Senatosu Erzurum Üyesi Hilmi Nalbantoğlu'nun, TKİ Şark Linyitleri Aşkale İşletmesinde sürdürülen toplu sözleşme anlaşmazlığı ve sonuçları üzerinde kurulan 15 üyelik Araştırma Komisyonuna gruplar adaylarını dinlediğiniz veçhile bildirmişlerdir. Şimdi tek tek işari oylarınıza arz edeceğim.

Grup kuramayanların bir aday göstermeleri gerekiyor?...

RECAİ KOCAMAN (Artvin) — Sayın Süleyman Ergin.

BAŞKAN — Sayın Süleyman Ergin teklif edilmiştir.

Şark Linyitleri Aşkale İşletmesi hakkında kurulması kararlaştırılan Araştırma Komisyonuna Sayın Hilmi Nalbantoğlu'nu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Hilmi Nalbantoğlu Komisyon üyesi olarak seçilmiştir.

Sayın Behiç Sonbay'ı oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Sonbay üye olarak seçilmiştir. Araştırma Komisyonuna.

Sayın Abdullah Ercan'ı oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Abdullah Ercan Araştırma Komisyonuna üye seçilmiştir.

Sayın İsmail Çataloğlu'nu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın İsmail Çataloğlu Araştırma Komisyonuna üye seçilmiştir.

Sayın Solmaz Belül'ü oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Solmaz Belül, Araştırma Komisyonuna üye seçilmiştir.

Sayın Orhan Vural'ı oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Orhan Vural, Araştırma Komisyonuna üye seçilmiştir.

Sayın Baha Aksit'i oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Baha Aksit, Araştırma Komisyonuna üye se-

çilmiştir.

Sayın Oral Karaosmanoğlu'nu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Oral Karaosmanoğlu, Araştırma Komisyonuna üye seçilmiştir.

Sayın Tahsin Türkay'ı oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Tahsin Türkay, Araştırma Komisyonuna üye seçilmiştir.

Sayın Ata Bodur'u oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Ata Bodur, Araştırma Komisyonuna üye seçilmiştir.

Sayın Ahmet Demir Yüce'yi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Ahmet Demir Yüce, Araştırma Komisyonuna üye seçilmiştir.

Sayın Sami Küçük'ü oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Sami Küçük, Araştırma Komisyonuna üye seçilmiştir.

Sayın Selâhattin Özgür'ü oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Selâhattin Özgür, Araştırma Komisyonuna üye seçilmiştir.

Sayın Safa Reisoğlu'nu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Safa Reisoğlu, Araştırma Komisyonuna üye seçilmiştir.

Sayın Süleyman Ertuğrul Ergin'i oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Süleyman Ertuğrul Ergin, Araştırma Komisyonuna üye seçilmiştir.

20. — *Kamu İktisadi Teşebbüsleri üzerindeki denetimin etkinliği, mahiyet ve şümulü hakkında (10/77) kurulan Araştırma Komisyonuna üye seçimi.*

BAŞKAN — İkinci Araştırma Komisyonu üyelerini tebliğ ediyorum;

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Kanunlar Müdürlüğü 8.3.1978 tarih ve 6063-13699 sayılı yazıları karşılığı.

Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Mehmet Özgür'ün Kamu İktisadi Teşebbüsleriyle ilgili Senato Araştırma Komisyonuna Grupumuza isabet eden 6 kişilik üye sayısı aşağıda gösterilmesi kararlaştırılmıştır.

Bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

CHP C. Senatosu Grubu

Başkanvekili

Hasan Fehmi Güneş

1. Sadettin Demirayak (Aydın Üyesi)
2. Ergün Ertem (Ankara Üyesi)
3. Hikmet Savaş (Eskişehir Üyesi)
4. Ali Cüceoğlu (Giresun Üyesi)
5. M. Ali Pestilci (Zonguldak Üyesi)
6. Nurhan Artemiz (İzmir Üyesi)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

8.3.1978 tarih ve 6063-13699 sayılı yazıya :

Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Mehmet Özgüneş'in, Kamu İktisadi Teşebbüsleri üzerindeki denetimin etkinliği, mahiyet ve şümulü hakkında Genel Kurulun 2.3.1978 tarihli 34 ncü Birleşiminde kurulması kabul edilen 15 kişilik Araştırma Komisyonuna Grupumuzdan aşağıda adları ve seçim bölgeleri yazılı sayın senatörler seçilmişlerdir.

Saygı ile arz ederim.

**Cumhuriyet Senatosu
Adalet Partisi
Grup Başkanvekili
Cahit Dalokay**

1. Metin Taş (Aydın)
2. İsmail Kutluk (Çanakkale)
3. Vefa Poyraz (İstanbul)
4. Osman Nuri Canpolat (Konya)
5. Muzaffer Demirtaş (Konya)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu Üyesi Sayın Mehmet Özgüneş'in, Kamu İktisadi Teşebbüsleri üzerindeki denetimin etkinliği, mahiyet ve şümulü hakkında, Senato Araştırması Komisyonuna Grupumuzdan Sayın Mehmet Özgüneş ve Sayın Kâmil Karavelioğlu seçilmişlerdir.

Gereğini bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla.

**Milli Birlik Grubu
Başkanı
Fahri Özdilek**

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

- İlgi : a) 8.3.1978 gün ve 5966 sayılı,
b) 8.3.1978 gün ve 6063 sayılı,
c) 8.3.1978 gün ve 6163 sayılı yazıları.

İlgide belirtilen ve Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunca kurulması kabul edilen Araştırma Komisyonlarına, Grupumuz adayları ilişikte gösterilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

**Cumhurbaşkanınca Seçilen
Üyeler Grubu Başkanı
Zeyyat Baykara**

Araştırma Komisyonu

Aday Üye

b) Kamu İktisadi Teşebbüsleri üzerindeki denetimin etkinliği, mahiyet ve şümulü hakkında Senato Araştırma Komisyonu

Safa Reisoğlu

BAŞKAN — Grupları tarafından aday gösterilmiş olan sayın üyelerin isimleri okundu.

Grup kuramayanlardan bir aday rica ediyorum.

ERDOĞAN BAKKALBAŞI (Konya) — İsmail İlhan...

HASAN FEHMİ GÜNEŞ (Sakarya) — İsmail İlhan...

BAŞKAN — Sayın İsmail İlhan aday gösterilmiştir. Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Sayın Mehmet Özgüneş'in Kamu İktisadi Teşebbüsleri üzerindeki denetimin etkinliği, mahiyet ve şümulü hakkında kurulan Komisyona üye seçimine geçiyorum :

Sayın Sadettin Demirayak'ı : Oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Sadettin Demirayak Komisyona üye seçilmiştir.

Sayın Ergün Ertem'i oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Ergün Ertem Araştırma Komisyonuna üye seçilmiştir.

Sayın Hikmet Savaş'ı oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Hikmet Savaş Araştırma Komisyonuna üye seçilmiştir.

Sayın Ali Cüceoğlu'nu oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Cüceoğlu Araştırma Komisyonuna üye seçilmiştir.

Sayın Mehmet Ali Pestilci'yi; oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Mehmet Ali Pestilci Araştırma Komisyonuna üye seçilmiştir.

Sayın Nurhan Artemiz'i; oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Nurhan Artemiz Araştırma Komisyonu üyesi seçilmiştir.

Sayın Metin Taş'ı oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Metin Taş Araştırma Komisyonu üyesi seçilmiştir.

Sayın İsmail Kutluk'u, oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın İsmail Kutluk, Araştırma Komisyonuna üye seçilmiştir.

Sayın Vefa Poyraz'ı, oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Vefa Poyraz Araştırma Komisyonu üyesi seçilmiştir.

Sayın Osman Nuri Canpolat'ı oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Osman Nuri Canpolat Araştırma Komisyonu üyesi seçilmiştir.

Sayın Muzaffer Demirtaş'ı, oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Muzaffer Demirtaş Araştırma Komisyonu üyesi seçilmiştir.

Sayın Mehmet Özgüneş'i, oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Mehmet Özgüneş Araştırma Komisyonu üyesi seçilmiştir.

Sayın Kâmil Karavelioğlu'nu, oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Kâmil Karavelioğlu Araştırma Komisyonu üyesi seçilmiştir.

Sayın Safa Reisoğlu'nu oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Safa Reisoğlu Araştırma Komisyonu üyesi seçilmiştir.

Sayın İsmail İlhan'ı oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın İsmail İlhan Araştırma Komisyonu üyesi seçilmiştir.

21. — Van - Muradiye - Çaldıran ve Erciş yörelerinde husule gelen deprem dolayısıyla yapılan yardımlara, inşa edilen konutlara ve bu hususta meydana geldiği söylenen suüstimallere dair (10/78) kurulan Araştırma Komisyonuna üye seçimi.

BAŞKAN — Kurulması kararlaştırılan Van, Muradiye, Çaldıran ve Erciş yörelerinde husule gelen depremle ilgili Senato Araştırmasına grupların bildirdikleri üyeleri arz ediyorum :

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Kanunlar Müdürlüğü 8.3.1978 tarih ve 6135 sayılı yazıları karşılığı :

Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Mehmet Feyyat'ın Van, Muradiye, Çaldıran ve Erciş yörelerinde husule gelen depremle ilgili Senato Araştırma Komisyonuna Grupumuza isabet eden 6 kişilik üye sayısı aşağıda gösterilmesi kararlaştırılmıştır.

Bilgilerinize saygı ile arz ederim.

CHP Cumhuriyet Senatosu
Grup Başkanvekili
Hasan Fehmi Güneş

1. Mehmet Feyyat (İstanbul Üyesi)
2. Hilmi Nalbantoğlu (Erzurum Üyesi)
3. Hasan İldan (Elazığ Üyesi)
4. Naci Cidal (Hakkâri Üyesi)
5. Süleyman Efe (Malatya Üyesi)
6. Rıza Akgün (Kahramanmaraş Üyesi)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

8.3.1978 tarih ve 6135 sayılı yazıya :

Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Mehmet Feyyat'ın Van, Muradiye, Çaldıran ve Erciş yörelerinde husule gelen deprem dolayısıyla yapılan yardımlara, inşa edilen konutlara ve bu hususta meydana geldiği söylenen suüstimallere dair Genel Kurulum 2.3.1978 tarihli 34 ncu Birleşiminde kurulması kabul edilen 15 kişilik Araştırma Komisyonuna Grupumuzdan aşağıda adları ve seçim bölgeleri yazılı sayın senatörler seçilmiştir.

Saygı ile arz ederim.

Cumhuriyet Senatosu AP
Grup Başkanvekili
Cahit Dalokay

1. Ömer Naci Bozkurt (Gümüşhane)
2. Ziya Ayrım (Kars)
3. Münir Daldal (İzmir)
4. Haldun Menteşeoğlu (Muğla)
5. Ahmet Cemil Kara (Trabzon)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Sayın Mehmet Feyyat'ın Van, Muradiye, Çaldıran ve Erciş yörelerinde deprem dolayısıyla yapılan yardımlara, inşa edilen konutlara ve bu hususta meydana geldiği söylenen suüstimallere dair Senato Araştırması Komisyonuna grupumuzdan Sayın Suphi Karaman ve Suphi Gürsoytrak seçilmişlerdir.

Gereğini bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla.

Milli Birlik Grubu
Başkanı
Fahri Özdilek

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

İlgi :

- a) 8.3.1978 gün ve 5966 sayılı;
- b) 8.3.1978 gün ve 6063 sayılı;
- c) 8.3.1978 gün ve 6135 sayılı yazıları.

İlgide belirtilen ve Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunca kurulması kabul edilen Araştırma Komis-

yonlarına grupumuz adayları ilişkide gösterilmiştir. Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Cumhurbaşkanınca S.Ü.
Grup Başkanı
Zeyyat Baykara

Araştırma Komisyonu

Aday Üye

c) Van yöresinde meydana gelen deprem dolayısıyla yapılan yardımlara, inşa edilen konutlara ve bu hususta meydana geldiği söylenen suüstimmaller hakkında Araştırma Komisyonu

Safa Reisoğlu

BAŞKAN — Van, Muradiye, Çaldıran ve Erciş yörelerinde husule gelen deprem dolayısıyla yapılan yardımlara, inşa edilen konutlara ve bu hususta meydana geldiği söylenen suüstimmallere dair kurulması kararlaştırılan Araştırma Komisyonuna parti gruplarının bildirdikleri adayları dinlediniz. Sırasıyla oylarınıza arz ediyorum.

MEHMET FEYYAT (İstanbul) — Grupsuzlar adına Sami Turan.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Olmaz, o burada yok.

MEHMET FEYYAT (İstanbul) — Kendisi teklif etti.

BAŞKAN — Siz teklif edin bir de...

Mehmet Feyyat : Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Mehmet Feyyat, Araştırma Komisyonu üyesi seçilmiştir.

Hilmi Nalbantoğlu : Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Hilmi Nalbantoğlu, Araştırma Komisyonu üyesi seçilmiştir.

Hasan İldan : Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Hasan İldan, Araştırma Komisyonu üyesi seçilmiştir.

Naci Cidal : Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Naci Cidal, Araştırma Komisyonu üyesi seçilmiştir.

Süleyman Efe : Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Süleyman Efe, Araştırma Komisyonu üyesi seçilmiştir.

Rıza Akgün : Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Rıza Akgün; Araştırma Komisyonu üyesi seçilmiştir.

Ömer Naci Bozkurt : Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Ömer Naci Bozkurt, Araştırma Komisyonu üyesi seçilmiştir.

Yusuf Ziya Ayrım'ı oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Ziya Ayrım, Araştırma Komisyonu üyesi seçilmiştir.

Münir Daldal : Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Münir Daldal, Araştırma Komisyonu üyesi seçilmiştir.

Haldun Menteseoğlu : Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Haldun Menteseoğlu, Araştırma Komisyonu üyesi seçilmiştir.

Ahmet Cemil Kara : Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Ahmet Cemil Kara, Araştırma Komisyonu üyesi seçilmiştir.

Suphi Karaman : Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Suphi Karaman, Araştırma Komisyonu üyesi seçilmiştir.

Suphi Gürsoytrak : Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Sayın Suphi Gürsoytrak, Araştırma Komisyonu üyesi seçilmiştir.

Safa Reisoğlu : Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Sayın Safa Reisoğlu, Araştırma Komisyonu üyesi seçilmiştir.

Sami Turan : Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Sayın Sami Turan, Araştırma Komisyonu üyesi seçilmiştir.

V. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — Faik Gökçe'nin özel affına dair kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (M. Meclisi : 2/349; C. Senatosu : 2/128) (S. Sayısı : 764) (1)

BAŞKAN — Bir önerge var, takdim ediyorum.

Cumhuriyet Senatosu Yüce Başkanlığına

Faik Gökçe'nin özel affına dair kanun teklifinin Millet Meclisi Başkanlığınca bu Meclis Adalet Komisyonuna havale edildiği tarihin 5 Ocak 1978 ve Millet Meclisi Genel Kurulunun 9 Şubat 1978 tarihli 104 ncü Birleşimde görüşülerek işaret oyuyla kabul edilmesinden sonra Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderildiği tarihin de 15 Şubat 1978 olduğunu ve Anayasamızın 92 ncü maddesi hükmünü de gözönüne alan komisyonumuz, Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesinin istenmesine karar vermiştir.

Anılan kanun teklifinin görüşmeleri bitinceye kadar gündemdeki bütün işlere takdimen öncelik ve ivedilikle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Anayasa ve Adalet Komisyonu
Başkanı
Zihni Betil

BAŞKAN — Kanun teklifinin diğer işlere takdimen görüşülmesini oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Hükümet adına Adalet Bakanlığı Müsteşar Muavini Sabahattin Okutan'ın yetkili kılındığına dair belge elimizdedir. Kore Meclisi Başkanı H Kwon Chung refakatindeki güzide heyet, Senatamuzu ziyarete gelmişlerdir. Kendilerine Yurdumuza ve Cumhuriyet Senatosu Genel Kuruluna Yüksek Heyetiniz adına hoş geldiniz derim. (Sürekli alkışlar)

Faik Gökçe'nin özel affına dair kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu.

Raporun okunup, okunmamasını oylarınıza arz ediyorum: Okunmasını kabul edenler.. Okunmasını kabul etmeyenler.. Kabul edilmemiştir.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen sayın üye; var mı efendim?.. Yok.

Maddelere geçilmesini oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

(1) 764 Sıra Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

İvedilikle görüşülmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Faik Gökçe'nin Özel Affına Dair Kanun Teklifi

Madde 1. — 6136 sayılı Kanuna muhalefet etmek suçundan Samsun 2 nci Ağır Ceza Mahkemesinin 7 . 11 . 1975 gün ve Esas 1975/140, Karar 1975/229 sayılı olup temyiz edilmeyerek 15 . 11 . 1975 tarihinde kesinleşen hükmü ile 10 ay hapis, 416,60 lira ağır para cezasına hükümlü Hamit oğlu 1930'da Nahide'den olma Alaçam kazası Soğukçam köyü nüfusuna kayıtlı Faik Gökçe'nin cezaları, bütün hukuki neticeleri ile birlikte affedilmiştir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler Madde kabul edilmiştir.

Madde 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Madde 3. — Bu Kanunu Adalet Bakanı yürürtlür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü üzerinde lehte, aleyhte söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Teklifin tümünü oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Teklif kanunlaşmıştır.

2. — Hasan oğlu, 1927 doğumlu Hüseyin Bayrak'ın özel affı hakkında kanun teklifinin Millet Meclisince reddolunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (M. Meclisi : 2/331; C. Senatosu : 2/129) (S. Sayısı : 763) (1)

BAŞKAN — Bir başka önergeyi takdim ediyorum

Cumhuriyet Senatosu Yüce Başkanlığına

Hüseyin Bayrak'ın özel affı hakkında kanun teklifinin Millet Meclisi Başkanlığınca, bu Meclis Adalet Komisyonuna havale edildiği tarihin 5 Ocak 1978 ve Millet Meclisi Genel Kurulunun 14 Şubat 1978 tarihli

(1) 763 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

105 nci Birleşiminde görüşülerek, işaret oyuyile ret olunmasından sonra Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderdiği tarihin de, 16 Şubat 1978 olduğunu ve Anayasamızın 92 nci maddesiyle Cumhuriyet Senatosu İçtüzüğü'nün 71 nci maddesi hükmünü de gözönüne alan Komisyonumuz, Genel Kurulda öncelikle görüşülmesinin istenmesine karar vermiştir.

Anılan kanun teklifinin, görüşmelerin bitinceye kadar gündemdeki bütün işlemlere takdimen ve öncelikle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Saygılarımla.

Anayasa ve Adalet Komisyonu
Başkanı
Zihni Betil

BAŞKAN — Hasanoğlu, 1927 doğumlu Hüseyin Bayrak'ın Özel Affı hakkında Kanun teklifinin diğer işlere takdimen görüşülmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hükümet ve Komisyon yerlerinde.

Raporun okunup okunmaması hususunu oylarınıza arz ediyorum. Raporun okunmasını kabul edenler... Okunmamasına kabul edenler... Raporun okunmaması kabul edilmiştir.

Kanun teklifinin müzakerelerine başlıyoruz.

Tümü üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

FİKRET GÜNDOĞAN (İstanbul) — Hangisi efendim?..

BAŞKAN — Bu, ret raporudur efendim. Millet Meclisinden reddedilerek gelmiş ve Cumhuriyet Senatosu ilgili Komisyonunda da reddedilmiştir.

Kanun teklifinin maddesi yoktur. Onun için raporu oylarınıza arz edeceğim. Komisyon raporu ret mahiyetindedir. Rapor kabul edildiği takdirde, kanun teklifi reddedilmiş sayılacaktır.

Raporu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Rapor kabul edilmiştir ve kanun teklifi reddedilmiştir.

3. — Nuri Sayın'ın özel affına dair kanun teklifinin Millet Meclisince reddolunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (M. Meclisi : 2/348; C. Senatosu : 2/127) (S. Sayısı : 765) (1)

BAŞKAN — Bir başka önergeyi takdim ediyorum.

(1) 765 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.)

Cumhuriyet Senatosu Yüce Başkanlığına

Nuri Sayın'ın Özel Affına dair Kanun teklifinin Millet Meclisi Başkanlığınca bu Meclise Adalet Komisyonuna havale edildiği tarihin 5 Ocak 1978 ve Millet Meclisi Genel Kurulunun 9 Şubat 1978 tarihli 104 ncü Birleşiminde görüşülerek, işaret oyuyile reddolunmasından sonra, Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderildiği tarihin de 15 Şubat 1978 tarihi olduğunu ve Anayasamızın 92 nci maddesiyle Cumhuriyet Senatosu İçtüzüğü'nün 71 nci maddesi hükmünü de gözönüne alan Komisyonumuz, Genel Kurulda öncelikle görüşülmesinin istenmesine karar vermiştir.

Anılan teklifin görüşmeleri bitinceye kadar gündemdeki bütün işlemlere takdimen ve öncelikle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Saygılarımla.

Anayasa ve Adalet Komisyonu
Başkanı
Zihni Betil

BAŞKAN — Nuri Sayın'ın Özel Affına Dair Kanun teklifinin gündemdeki diğer işlere takdimen görüşülmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Rapor, ret raporu olduğu için raporu okutuyorum:

(Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu okundu)
HÜSAMETTİN ÇELEBİ (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Soru soracağım.

BAŞKAN — Bir dakika efendim.

Bu ret raporunu dinlediniz. Millet Meclisinde reddedilen kanun teklifleri bir kere görüşmeye tabi olduğu cihetle, raporda ivedilik istemi işleme konulmayacaktır, işleme tabi değildir, ivedilik hususu yoktur. Bu itibarla, ret raporunu oylarınıza arz edeceğim.

Sayın Çelebi, Komisyondan mı soru soracaksınız?
HÜSAMETTİN ÇELEBİ (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Evet.

BAŞKAN — Peki efendim, buyurunuz.

HÜSAMETTİN ÇELEBİ (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — İzin verirseniz buradan sorabilir miyim?

BAŞKAN — Tabii, tabii.

HÜSAMETTİN ÇELEBİ (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Sayın Başkanım, bu teklifte söz konusu olan ileri yaşta bir vatandaşdır. Hastadır ve bir raporu vardır. Burada af için öngörülen ilkelerin mevcut olmadığı yolunda bir kayıt var komisyon raporunda. Ancak, dosyada mevcut olan rapor nedir, burada söz konusu edilen ilkeler nedir? Bu konuda Komisyonun Genel Kurula bilgi vermesini rica edeceğim.

Ayrıca emeklilik haklarının yamp yanmadığı konusunda da, bilgi rica ediyorum.

BAŞKAN — Sayın Esatoğlu, lütfen cevaplayınız.

ANAYASA VE ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FEVZİ HAKKI ESATOĞLU (İstanbul) — Efendim, dosyada öyle bir rapor yok.

BAŞKAN — «Dosyada rapor yok» diyorsunuz..

ANAYASA VE ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FEVZİ HAKKI ESATOĞLU (İstanbul) — Evet.

BAŞKAN — Rapor olmadığı için, siz, afila ilgili ilkelere uygun bulmadığımızdan dolayı reddettiniz.

ANAYASA VE ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FEVZİ HAKKI ESATOĞLU (İstanbul) — Bu tamamen takdire kalmıştır. Rapor da yoktur. Komisyon takdirini bu yolda kullanmıştır.

HÜSAMETTİN ÇELEBİ (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Tümü üzerinde söz istiyorum.

BAŞKAN — Sayın Çelebi, tümü üzerinde söz istiyorsunuz.

Sayın Çelebi, buyurunuz.

HÜSAMETTİN ÇELEBİ (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Sayın Başkan, sayın senatörler;

Yerimden Sayın Komisyona yönelttiğim sorulardan birisi, «Burada söz konusu ettikleri ilkeler nedir?» noktasıydı, o noktada bir açıklayıcı beyanda bulunmadılar.

İkincisi; verdikleri bilgiden anlaşıldı ki, Sayın Komisyon kendisine Dilekçe Karma Komisyonundan infikal etmiş bulunan kanun teklifi üzerinde, dosyayı tekemmül ettirerek inceleme yapmış değildir.

Bir defa, hazırlıklı gelmediğimiz için, kaç gündür burada bu mesele gündeme konulup konuşulmadığı için, dosyaları getiremediğim cihetle şimdi sunamayacağım belgeyi; ama benim bilebildiğim (tıbbi terimlerle izah etmek imkânından yoksunum.) bu zatın emekli oluşu, malulen emekli oluşu raporuna dayanmaktadır ve ortada görev yapamayacak şekilde ileri yaşta olduğunu, malul olduğunu belirten bir rapor vardır. Ben, aslında Komisyonun, bu raporun engel teşkil etmediğini belirtmesini beklerken, Komisyon, rapordan habersizlik beyanında bulunmuştur, dolayısıyla bu mesele buraya yeterince incelenmiş olarak gelmemiştir. Bu konuda Komisyonun Genel Kurula açıklayıcı bilgi vermesini rica ediyorum. Belki ondan sonra, Yüce Genel Kuruldan bu konunun bugün erelenmesi dileğinde bulunacağım.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, Yüce Heyetinize bir hususu arz etmek zorundayım; bu kanunun müddeti yarın bitmektedir. Bu itibarla, bugün müzakeresine devam etmek zorundayız.

Buyurun Sayın Esatoğlu.

ANAYASA VE ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FEVZİ HAKKI ESATOĞLU (İstanbul) — Efendim, bizim dosyamızda değil, Dilekçe Karma Komisyonunun dosyasında, emeklilikle ilgili 1967 yılında verilmiş bir rapor var. Bu af dileğiyle ilgili olarak bir raporu yok. Komisyon elbette ki, af dileğini reddederken, affı kabul ederken gösterdiği gerekçeleri gösteremez; genel tabirler kullanmak zorundadır. Suçun mahiyeti, suçlunun durumu gözönünde bulundurulurken af talebi, ya kabul edilir, ya reddedilir. Bundan önce kabul edilen af, 24 yıllık bir öğretmenin affı ile ilgili idi. Cezası tecil edilmiş olmasına rağmen, bu 24 yıllık öğretmen, affedilmediği takdirde emeklilik hakkına kavuşamıyordu, bir yıl için emeklilikten mahrum kalıyordu. Komisyon bunları düşünerek, o emeklinin af talebini kabul etmiştir; ama bunda böyle bir durum görmediği için, teklif de edilmemiştir. aleyhteki hususları raporumuza yazmak onun için doğru olamayacağından, bu talebi reddetmiştir.

Tamamen takdire kalmıştır. Yüce Senato, raporumuzu reddeder, maddeye geçer, affa karar verir..

BAŞKAN — Sayın Ucuşal, buyurun.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Birbirine fıpatıp benzeyen iki hadiseyle karşı karşıyayız. Biraz önce kabul ettiğimiz, Faik Gökçe'nin suçu ve cezası ne ise, şimdi görüşülen Nuri Sayın'ın suçu ve cezası da aynı mahiyettedir.

Şimdi görüştüğümüz Nuri Sayın'ın af talebinde, arkadaşımın ileri sürdüğü rapor mevzuundan başka bir husus daha var. Nuri Sayın, tabanca bulundurma ruhsatını da haiz bir kişi. Bu ruhsata dayanarak, belki bu tabancayı taşımış olabilir. Gerçi, taşıma ruhsatı olmayan kişinin tabanca taşımaya kanunen yetkisi bulunmadığına göre, suç teşkil eder.

Şimdi, biri 24 sene memuriyet yapmıştır, «Altı aydan fazla hapis cezası alırsa, bütün emeklilik hakkı ortadan kalkıp gidecektir.» düşüncesine dayanarak affedilmiş; halbuki, şimdi bu mahkûmiyet affedilmeyip tasdik edildiği takdirde, bunun emeklilik hakkı da elinden gidecektir. Emekli Sandığı Kanununda böyle bir hüküm de var değerli arkadaşlarım.

Yani mademki bir önceki kanunu kabul buyurdunuz; her ne kadar Komisyon gelen teklifi reddetmişse de, benim istirhamım, bunun kabullü yolunda olacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Komisyon söz istiyor mu efendim?

ANAYASA VE ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FEVZİ HAKKI ESATOĞLU (İstanbul) — Hayır efendim.

BAŞKAN — Sayın Çelebi, siz de istemiyorsunuz..

HÜSAMETTİN ÇELEBİ (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Sayın Başkan, bu durumda söz istemiyorum. Açıklamanız, zaten mesafenin önceliğini gösteriyor.

BAŞKAN — Sayın üyeler, şimdi herhangi bir yanlışlığa mahal vermemek üzere, şu izahatı arz edeceğim. Millet Meclisinin metni, bizim esas aldığımız metindir. Millet Meclisi reddetmiştir; Anayasa Komisyonumuz da reddetmiştir.

Şimdi, Anayasa ve Adalet Komisyonunun raporunu oylarınıza arz edeceğim. Raporu reddettiğiniz takdirde, bu teklif Millet Meclisine jade edilecek demektir. Rapor kabul edildiği takdirde kanun teklifi reddedilmiş olacaktır.

Anayasa ve Adalet Komisyonu raporunu oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Rapor kabul edilmemiştir. Raporun kabul edilmemesi, metnin müzakereye alınmasını tazammum eder.

Şimdi, teklif, üyenin teklifidir; 1 nci maddesini okutuyorum; yani bu, Anayasa ve Adalet Komisyonumuzun Raporunun Yüksek Heyetinizce reddedilmesi demek, bu metnin maddelerine geçilmesinin kabul edilmesi demek olduğu cihetle, 1 nci maddeyi okutuyorum efendim.

Nuri Sayın'ın Özel Affına Dair Kanun Teklifi

Madde 1. — Fatsa Asliye Ceza Mahkemesinin 975/258 Esas, 975/270 Karar sayılı olup, Yargıtay 8 nci Dairesinin 8 . 4 . 1976 gün ve 1236-2919 sayılı ilamıyla kesinleşen hükmü ile neticeten 10 ay hapis ve 416 lira 60 kuruş ağır para cezasına mahkum edilmiş bulunan Ordu ilinin Fatsa kazasının Yukarı Ardeş köyü nüfusuna kayıtlı İbrahim oğlu Ayşe'den doğma 1326 doğumlu Nuri Sayın'ın cezası bütün hukuki neticeleri ile birlikte affedilmiştir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Madde kabul edilmiştir.

Madde 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Madde 3. — Bu Kanunu Adalet Bakam yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü üzerinde lehte veya aleyhte söz isteyen sayın üye?.. Yok. Teklifin tümünü oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir; yani kanun teklifi Cumhuriyet Senatosunca kabul edilmiştir.

4. — Süleyman oğlu 1942 doğumlu Süleyman Özel'in özel affına dair kanun teklifinin Millet Meclisince reddolunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (M. Meclisi : 2/288; C. Senatosu : 2/126) (S. Sayısı : 767) (1)

BAŞKAN — Bir başka önergeyi takdim ediyorum.

Cumhuriyet Senatosu Yüce Başkanlığına

Süleyman oğlu 1942 doğumlu Süleyman Özel'in özel affına dair kanun teklifinin, Millet Meclisi Başkanlığınca bu Meclis Adalet Komisyonuna havale edildiği tarihin 5 Ocak 1978 ve Millet Meclisi Genel Kurulunun 9 Şubat 1978 tarihli 104 ncü Birleşiminde görüşülerek, işaret oyu ile reddolunmasından sonra, Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderildiği tarihin de 15 Şubat 1978 olduğunu ve Anayasamızın 92 nci maddesi ile Cumhuriyet Senatosu İçtüzüğü'nün 71 nci maddesi hükmünü de gözönüne alan Komisyonumuz, Genel Kurulda öncelikle görüşülmesinin istenmesine karar vermiştir.

Anılan kanun teklifinin, görüşmeleri bitinceye kadar, gündemdeki bütün işlere takdimen ve öncelikle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Saygılarımla.

Anayasa ve Adalet Komisyonu Başkanı
Zihni Betil

BAŞKAN — Raporun Sözcüsü Sayın Ali Oğuz Bey. Hükümet temsilcisi?.. Yerinde.

Süleyman oğlu 1942 doğumlu Süleyman Özel'in, özel affına dair kanun teklifinin müzakeresine başlıyoruz efendim.

(1) 767 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

Süleyman oğlu 1942 doğumlu Süleyman Özel'in özel affına dair kanun teklifinin Millet Meclisince reddolunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu.

Rapor ret mahiyetinde olduğu için takdim ediyorum.

(Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu okundu)

BAŞKAN — Evet, Komisyon Sözcüsü Sayın Oğuz, buyurun efendim.

ANAYASA VE ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ OĞUZ (İstanbul) — Sayın Başkan, arz edeyim efendim.

Raporda, yazmış olduğumuz rapordan gelen ve baskıda da aynen yapılan bir yanlışlığa işaret etmek isterim. 1 yıl 20 gün hapis olmasına rağmen, gerek rapora, gerekse önümüze gelen ve huzurda okunan metne de 1 yıl olarak geçmiş bulunuyor. Onu tashih etmek isterim efendim. 20 günü de var. 1 yıl 20 gündür. Yukarıda 1 yıl olarak geçmiş.

BAŞKAN — Rapor üzerinde söz isteyen var mı efendim?.. Yok.

Raporu ve karşı oy yazısını dinlediniz. Raporu oylarınıza arz edeceğim. Raporu kabul ettiğiniz takdirde, kanun teklifi reddedilmiş sayılacaktır. Raporu reddettiğiniz takdirde, metnin müzakeresine geçilecektir. Raporu oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Rapor kabul edilmiştir.

Kanun teklifinin maddelerine geçilmiş sayıldığına göre, birinci maddeyi okutuyorum:

Süleyman Oğlu 1942 Doğumlu Süleyman Özel'in Özel Affına Dair Kanun Teklifi

Madde 1. — 6136 sayılı Kanuna muhalefet, kavga silah boşaltmak suçundan Altındağ 2 nci Asliye

Ceza Mahkemesinin Esas 976/106, Karar 976/106 sayılı olup, Yargıtay 8 nci Ceza Dairesinin 17.11.1976 tarihli ve Esas 1976/4987, Karar 1976/7871, tebliğname 8/4916 sayılı ilamıyla kesinleşen hükmü ile 1 sene 20 gün hapis ve 500 lira ağır para cezasına hükümlü Süleyman oğlu 2 . 1 . 1942'de Kimya'dan olma Sivas ili Gemerek ilçesi Merkez Karaözü köyü No. 92 hanede nüfusa kayıtlı Süleyman Özel'in cezaları bütün hukuki neticeleri ile birlikte affedilmiştir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Madde kabul edilmiştir.

İkinci maddeyi okutuyorum:

Madde 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Madde kabul edilmiştir.

Üçüncü maddeyi okutuyorum:

Madde 3. — Bu Kanunu Adalet Bakanı yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü üzerinde lehte, aleyhte söz isteyen sayın üye?.. Yok. Teklifin tümünü oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Cumhuriyet Senatosunca Kanun teklifi kabul edilmiştir.

Gündemimizin «Sorular ve Genel Görüşme» kısmıyla ilgili bakanlar bulunmadığı cihetle bu bölümü geçiyorum.

IV. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

22. — Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker'in, Kızılay altgeçidi ve çarşı yapımı inşaatıyla ilgili Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/24)

BAŞKAN — Sayın Köker?.. Yok.

23. — Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker'in, İstanbul'da Aksaray ve Sultanhamam'da vukubulan yangınlar hakkında Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/27)

BAŞKAN — Sayın Köker?.. Yok.

24. — Cumhuriyet Senatosu Erzincan Üyesi Ni-yazi Ünsal'ın, Keban Barajı hakkında Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/50)

BAŞKAN — Sayın Ünsal?.. Burada.

Önergeyi okutacağım. Önerge biraz uzundur, okunacak başka önergeler de var; Sayın Divan Üyesi arkadaşımızın oturduğu yerden.

CEVDET AYKAN (Tokat) — Hangi önerge Sayın Başkan?..

BAŞKAN — Efendim, araştırma önergelerine geçtik.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Bir kanun daha var Sayın Başkan.

BAŞKAN — Efendim, o kanunun öncelik önergesi yok; bir.

İkincisi, ilgili Hükümet de yok; o bakımdan gündeme devam ediyoruz.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — İtiraza uğradı, karara bağlanmadı o efendim.

BAŞKAN — Yalnız bir hususu bana hatırlattılar; buna geçen Birleşimde itiraz edildi, Başkanlık Divanında ve Danışma Kurulunda görüşüp, yeni bir

karar almak üzere, buradan tefhim ettik; bu tefhime istinaden gelecek Birleşime bırakılmasını ve bu arada yarınki toplantımızdan sonra, her halde Sayın Başkanlık bunu Danışma Kurulu toplantısına çevirecektir, bu mevzuları orada görüştüğümüzden sonra ele almamızı uygun buluyorum. Bu itibarla da gündemimizde görüşülecek başka madde kalmadığı cihetle..

FEVZİ HAKKI ESATOĞLU (İstanbul) — Sayın Başkan, 764 Sıra Sayılı kanun teklifi ne oldu?.

BAŞKAN — Hem komisyon, hem de Hükümet olmadığı için, onları da geçtik efendim.

23 . 3 . 1978 Perşembe günü saat 15.00'te toplanmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 17.20

Cumhuriyet Senatosu

GÜNDEMİ

40 NCI BİRLEŞİM

21 . 3 . 1978 Salı

Saat : 15.00

I

A - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL
KURULA SUNUŞLARI

B - İKİNCİ DEFA OYA KONULACAK
İŞLER

II

SORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

1. — Cumhuriyet Senatosu Giresun Üyesi Ali Cüceoğlu'nun, eski Meclis binasının Cumhuriyet Senatosuna tahsisi hususunda ne düşünüldüğüne dair Cumhuriyet Senatosu Başkanından sözlü sorusu. (6/90) (Gündeme giriş tarihi : 10 . 1 . 1978)

2. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Ahmet Yıldız'ın, yurt dışındaki bir doktor öğrencinin askerlik durumuna dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu. (6/67) (Veriliş tarihi : 31 . 3 . 1976)

3. — Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanı Seçilen Üye Hüsamettin Çelebi'nin, kurulması düşünülen alkaloid fabrikasına dair Başbakan'dan sözlü sorusu. (6/69) (Veriliş tarihi : 27 . 4 . 1976)

4. — Cumhuriyet Senatosu Eskişehir Üyesi Ömer Ucuzal'ın, Köy - Koop'un ithal ettiği traktörlere dair Köy İşleri Bakanından sözlü sorusu. (6/77) (Gündeme giriş tarihi : 29 . 3 . 1977)

5. — Cumhuriyet Senatosu Mardin Üyesi Mehmet Ali Arıkan'ın, Ankara'nın Altındağ İlçesi Türk İş Blokları semtinde cereyan eden hadiselerle dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu. (6/78) (Gündeme giriş tarihi : 9 . 8 . 1977)

6. — Cumhuriyet Senatosu Sivas Üyesi Hüseyin Öztürk'ün, öğrenim çağındaki gençliğin içinde bulunduğu duruma dair Başbakan'dan sözlü sorusu. (6/79) (Gündeme giriş tarihi : 9 . 8 . 1977)

7. — Cumhuriyet Senatosu Kütahya Üyesi Osman Albayrak'ın, 26 Haziran tarihli gazetelerde yayınlanan «Bir habere ilişkin fotoğrafa» dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/80) (Gündeme giriş tarihi : 9 . 8 . 1977)

8. — Cumhuriyet Senatosu Aydın Üyesi Sadettin Demirayak'ın, Aydın Belediye Başkanına dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu. (6/82) (Gündeme giriş tarihi : 18 . 10 . 1977)

9. — Cumhuriyet Senatosu Kırşehir Üyesi Akıp Aksaç'ın, Kırşehir İlinde, 1977 yılında buğday mahsulüne arız olan «Kınacık» hastalığına dair Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanından sözlü sorusu. (6/83) (Gündeme giriş tarihi : 25.10.1977)

10. — Cumhuriyet Senatosu Aydın Üyesi Sadettin Demirayak'ın, Aydın ilinin Kuşadası ilçesindeki bir çay bahçesine dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu. (6/84) (Gündeme giriş tarihi : 25 . 10 . 1977)

11. — Cumhuriyet Senatosu Erzurum Üyesi Hilmi Nalbantoğlu'nun, Türkiye'nin muhtelif bölgelerinde meydana gelen depremler için sarfedilen para miktarının ne olduğuna dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu. (6/85) (Gündeme giriş tarihi: 1 . 11 . 1977)

12. — Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Uğur Alacakaptan'ın, 24 Ekim 1977 tarihli Cumhuriyet Gazetesinde yayımlanan «1599 sayılı Tabanca» başlıklı yazıya dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu. (6/86) (Gündeme giriş tarihi : 8 . 11 . 1977)

13. — Cumhuriyet Senatosu Bursa Üyesi Şebip Karamullaoğlu'nun, Devlet Bakanı - Başbakan Yardımcısına dair Başbakan'dan sözlü sorusu. (6/88) (Gündeme giriş tarihi : 20.12.1977)

14. — Cumhuriyet Senatosu Konya Üyesi Mukbil Abay'ın, Konya İlinin Güney bölgesindeki üzüm üreticilerinin durumuna dair Gıda - Tarım ve Hayvancılık ve Gümrük ve Tekel Bakanlarından sözlü sorusu. (6/89) (Gündeme giriş tarihi : 3.1.1978)

15. — Cumhuriyet Senatosu Balıkesir Üyesi Nejat Sarlıcalı'nın, 11 Aralık 1977 tarihinden 5 Ocak 1978 tarihine kadar geçen süre içinde Maliye Bakanlığı tarafından hangi belediyelere ne miktar yardım yapıldığına dair Maliye Bakanından sözlü sorusu. (6/91) (Gündeme giriş tarihi : 24 . 1 . 1978)

16. — Cumhuriyet Senatosu Zonguldak Üyesi Ahmet Demir Yüce'nin, Ticaret Bakanlığı binası giriş kısmındaki «Ergenekon efsanesini tasvir ve temsil eden tabloya» dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu. (6/92) (Gündeme giriş tarihi : 24 . 1 . 1978)

17. — Cumhuriyet Senatosu Mardin Üyesi Mehmet Ali Arıkan'ın, Mardinli vatandaşların Alman Federal Devleti makamları tarafından Almanya'ya kabul olunmadıklarının doğru olup olmadığına dair Dışişleri Bakanından sözlü sorusu. (6/81) (Gündeme giriş tarihi : 28 . 2 . 1978)

18. — Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Metin Toker'in, boş Büyükelçiliklerin doldurulması ve diğer atamaların yapılması için ne gibi çalışmalar yapıldığına dair Dışişleri Bakanından sözlü sorusu. (6/93) (Gündeme giriş tarihi : 28 . 2 . 1978)

19. — Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Fethi Çelikbaş'ın, ilaç sanayimize dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu. (6/94) (Gündeme giriş tarihi : 28 . 2 . 1978)

III

ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞTIRILAN İŞLER

IV

A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLEN İŞLER

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

1. — Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker'in, Kızılay altgeçidi ve çarşı yapımı inşaatıyla ilgili Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/24)

2. — Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker'in, İstanbul'da Aksaray ve Sultanhamam'da vukubulan yangınlar hakkında Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/27)

3. — Cumhuriyet Senatosu Erzincan Üyesi Niyazi Ünsal'ın, Keban Barajı hakkında Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/50)

4. — Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Hüsamettin Çelebi'nin, son altı ay içinde temeli atılan tesislere dair Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/53)

5. — Cumhuriyet Senatosu Balıkesir Üyesi Nejat Sarlıcalı'nın ithal edilen bitkisel yağ ve margarin konusunda Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/63)

6. — Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Hayri Öner'in, Adana iline bağlı bazı ilçe köylerindeki YSE ve bayındırlık hizmetlerine dair Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/66)

7. — Başbakanlığa bağlı Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı tarafından hazırlanmış olan yönetmelik hakkında kurulan Cumhuriyet Senatosu Araştırma Komisyonu raporu. (10/16) (S. Sayısı : 688) (Dağıtım tarihi : 28 . 3 . 1977)

8. — 1975 yılı kömür üretimi, dağıtımı, müracaat ve dağıtım tarihleri hakkında kurulan Cumhuriyet Senatosu Araştırma Komisyonu raporu. (10/30) (S. Sayısı : 704) (Dağıtım tarihi : 18 . 4 . 1977)

9. — Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Hüsamettin Çelebi'nin, 1 Mayıs 1977 tarihinde İstanbul Taksim Cumhuriyet Alanında meydana gelen olaylara dair Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/67)

10. — Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Hüsamettin Çelebi'nin, 1 Ocak 1974 tarihinden sonraki teşvik belgesi imalat izni ve fiyat tespiti işlemlerine dair Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/68)

11. — Cumhuriyet Senatosu Erzincan Üyesi Niyazi Ünsal'ın, TC Ziraat Bankasının açtığı krediler ve bunlara bağlı harcamalar hakkında Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/69)

12. — Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Hayri Öner'in, traktör imali, ithali ve bu hususa ilişkin kurulmuş şirket ve holdingler hakkında Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/70)

13. — Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Hayri Öner'in, Tarım ürünlerinin taban fiyatlarının tespit ve ilanı hakkında Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/71)

14. — Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Hayri Öner'in, sıtma ve bulaşıcı hastalıklarla mücadele hususunda Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/72)

15. — Cumhuriyet Senatosu Erzincan Üyesi Niyazi Ünsal'ın, işkence olayları hakkında Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/73)

16. — Cumhuriyet Senatosu Rize Üyesi Talât Doğan'ın, çay üretimi ile ilgili Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/74)

17. — Cumhuriyet Senatosu Rize Üyesi Talât Doğan'ın, sağlıkta can güvenliği konusunda Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/75)

18. — Cumhuriyet Senatosu Manisa eski Üyesi Orhan Süersan'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 12.11.1969 tarih ve 71 sayılı Haftalık Karar cetvelindeki 5894 sayılı Kararının Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun, 31.5.1971 tarih ve 6.10.5.1972 tarih ve 6.20.6.1974 tarih ve 6.3.3.1975 tarih ve 6.21.2.1977 tarih ve 6 sayılı raporları ile Komisyon Başkanlığının 8.2.1978 tarih ve 6 sayılı raporlar hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/81 - 4/22) S. Sayısı: 1574'e 5 nci ek) (Dağıtım tarihi : 22.2.1978)

19. — Kırklareli eski Milletvekili M. Orhan Türkkan'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 12.7.1967 tarih ve 38 sayılı haftalık Karar cetvelindeki 2942 sayılı Kararının Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun 31.5.1971 tarih ve 17/1, 10.5.1972 tarih ve 17/1, 20.6.1974 tarih ve 17.3.3.1975 tarih ve 17.21.2.1977 tarih ve 17 sayılı raporları ile Komisyon Başkanlığının 8.2.1978 tarih ve 17.17/1 sayılı raporlar hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/80 - 4/23) (S. Sayısı : 1575'e 5 nci ek) (Dağıtım tarihi: 22.2.1978)

20. — Adalet Bakanı İsmail Müftüoğlu'nun (eski Adalet Bakanı) Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 22.7.1976 tarih ve 36 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 4257 sayılı Ahmet Barındırır'a ait Kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 42 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonunun 21.2.1977 tarih ve 166 sayılı raporu ile Komisyon Başkanlığının 8.2.1978 tarih ve 166 sayılı Rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/294) (S. Sayısı: 670'e 1 nci ek) (Dağıtım tarihi: 22.2.1978)

21. — İçişleri Bakanı Oğuzhan Asiltürk'ün (eski İçişleri Bakanı) Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 22.7.1976 tarih ve 36 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 4276 sayılı Mustafa Altınok'a ait Kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonunun 21.2.1977 tarih ve 165 sayılı raporu ile Komisyon Başkanlığının 8.2.1978 tarih ve 165 sayılı rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/293) (S. Sayısı : 671'e 1 nci ek) (Dağıtım tarihi : 22.2.1978)

22. — Antalya Milletvekili (eski Maliye Bakanı) Deniz Baykal'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 1.11.1974 tarih ve 1 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 11 sayılı Melek İpkin'e ait Kara-

rının Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonunun 21.2.1977 tarih ve 151 sayılı raporu ile Komisyon Başkanlığının 8.2.1978 tarih ve 151 sayılı Rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu: 4/283) (S. Sayısı : 672'ye 1 nci ek) (Dağıtım tarihi : 22.2.1978)

23. — Milli Savunma Bakanı Ferid Melen'in (eski Milli Savunma Bakanı) Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 22.7.1976 tarih ve 36 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 4254 sayılı Ramazan Kurt'a ait Kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonunun 21.2.1977 tarih ve 161 sayılı raporu ile Komisyon Başkanlığının 8.2.1978 tarih ve 161 sayılı rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu: 4/289) (S. Sayısı: 676'ya 1 nci ek) (Dağıtım tarihi : 22.2.1978)

24. — Milli Savunma Bakanı Ferid Melen'in (eski Milli Savunma Bakanı) Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 22.7.1976 tarih ve 36 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 4268 sayılı Ali Savaş'a ait Kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonunun 21.2.1977 tarih ve 162 sayılı raporu ile Komisyon Başkanlığının 8.2.1978 tarih ve 162 sayılı rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/290) (S. Sayısı: 677'ye 1 nci ek) (Dağıtım tarihi: 22.2.1978)

25. — C. Senatosu Urfa eski Üyesi Halil Balkıs, C. Senatosu İzmir eski Üyesi Orhan Kor ve Çanakkale eski Milletvekili Zekiye Gülsen'in Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 15.4.1975 tarih ve 3 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 129 sayılı Burhan Göksel'e ait Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergeleri ve Dilekçe Karma Komisyonunun 21.2.1977 tarih ve 155 - 156 - 157 sayılı raporları ile Komisyon Başkanlığının 8.2.1978 tarih ve 155, 156, 157 sayılı raporlar hakkında tezkeresi. (C. Senatosu: 4/287) (S. Sayısı: 678'e 2 nci ek) (Dağıtım tarihi: 23.2.1978)

26. — Prof. Dr. Şafa Reisoğlu'nun (eski Milli Eğitim Bakanı dışardan) Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 28.6.1973 tarih ve 160 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 19212 sayılı Fikriye Okyay'a ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonunun 21.2.1977 tarih ve 154 sayılı

raporu ile Komisyon Başkanlığının 8 . 2 . 1978 tarih ve 154 sayılı rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/286) (S. Sayısı : 679'a 1 nci ek) (Dağıtım tarihi : 23 . 2 . 1978)

27. — İstanbul eski Milletvekili (eski Milli Savunma Bakanı) İlhami Sancar'ın Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 1 . 11 . 1974 tarih ve 1 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 23 sayılı Yaşar Kaleli'ye ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanununun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonunun 21 . 2 . 1977 tarih ve 153 sayılı raporu ile Komisyon Başkanlığının 8 . 2 . 1978 tarih ve 153 sayılı rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/285) (S. Sayısı : 680'e 1 nci ek) (Dağıtım tarihi: 22.2.1978)

28. — Prof. Dr. Bedri Gürsoy'un (eski Maliye Bakanı dışardan) Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 29 . 11 . 1972 tarih ve 135 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 16459 sayılı İshak Şafak'a ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanununun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonunun 21 . 2 . 1977 tarih ve 52 sayılı raporu ile Komisyon Başkanlığının 8 . 2 . 1978 tarih ve 52 sayılı rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/282) (S. Sayısı : 681'e 1 nci ek) (Dağıtım tarihi : 23 . 2 . 1978)

29. — Cumhuriyet Senatosu Ordu eski Üyesi Selâhattin Acar'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 22 . 7 . 1976 tarihli ve 36 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 4264 sayılı Cemal Maden'e ait kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun 21 . 2 . 1977 tarih ve 158 sayılı Raporu ile Komisyon Başkanlığının 8 . 2 . 1978 tarih ve 158 sayılı rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/288) (S. Sayısı : 682'ye 1 nci ek) (Dağıtım tarihi : 23 . 2 . 1978)

30. — Kütahya eski Milletvekili Mesut Erez'in Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 12 . 11 . 1969 tarihli ve 71 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 5872 sayılı İhsan Önesen'e ait kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun 6 . 6 . 1974 tarih ve 7, 3 . 3 . 1975 tarih ve 7, 21 . 2 . 1977 tarih ve 7 sayılı raporları ile Komisyon Başkanlığının 1 . 3 . 1978 tarih ve 7 sayılı rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/160) (S. Sayısı : 360'a 3 ncü ek) (Dağıtım tarihi : 14 . 3 . 1978)

31. — Adana Milletvekili Ahmet Topaloğlu'nun, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 12 . 11 . 1969 tarihli ve 71 sayılı Haftalık Karar

Cetvelindeki 5871 sayılı Şerife Önkal'a ait kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun 6 . 6 . 1974 tarih ve 1, 3 . 3 . 1975 tarih ve 1, 21 . 2 . 1977 tarih ve 1 sayılı raporları ile Komisyon Başkanlığının, 1 . 3 . 1978 tarih ve 1 sayılı rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/163) (S. Sayısı : 361'e 3 ncü ek) (Dağıtım tarihi : 14 . 3 . 1978)

32. — Adana Milletvekili Ahmet Topaloğlu'nun, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 12 . 11 . 1969 tarih ve 71 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 5875 sayılı Ayşe Dursun'a ait kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun 6 . 6 . 1974 tarih ve 3, 3 . 3 . 1975 tarih ve 3, 21 . 2 . 1977 tarih ve 3 sayılı raporları ile Komisyon Başkanlığının 1 . 3 . 1978 tarih ve 3 sayılı rapor hakkında tezkeresi, (C. Senatosu : 4/162) (S. Sayısı : 362'ye 3 ncü ek) (Dağıtım tarihi : 14 . 3 . 1978)

33. — Ziya Müezzinoğlu'nun (Eski Maliye Bakanı - Dışardan) Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 8 . 6 . 1972 tarih ve 128 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 15558 sayılı Aziz Ronabar'a ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanununun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonunun, 6 . 6 . 1974 tarih ve 29, 3 . 3 . 1975 tarih ve 29, 21 . 2 . 1977 tarih ve 29 sayılı raporları ile Komisyon Başkanlığının 1 . 3 . 1978 tarih ve 29 sayılı rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/164) (S. Sayısı : 365'e 3 ncü ek) (Dağıtım tarihi : 14 . 3 . 1978)

34. — Ziya Müezzinoğlu'nun (Eski Maliye Bakanı - Dışardan) Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 1 . 11 . 1970 tarih ve 15 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 1274 sayılı Tahir Şanlı'ya ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanununun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonunun, 20 . 6 . 1974 tarih ve 33, 3 . 3 . 1975 tarih ve 33, 21 . 2 . 1977 tarih ve 33 sayılı raporları ile Komisyon Başkanlığının 1 . 3 . 1978 tarih ve 33 sayılı rapor hakkında tezkeresi (C. Senatosu : 4/169) (S. Sayılı : 377'ye 3 ncü ek) (Dağıtım tarihi : 14.3.1978)

35. — Ziya Müezzinoğlu'nun (Eski Maliye Bakanı Dışardan) Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 8 . 6 . 1972 tarih ve 128 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 15564 sayılı Kemal Derin'e ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun

12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun, 4 . 7 . 1974 tarih ve 34, 6 . 3 . 1975 tarih ve 34, 21 . 2 . 1977 tarih ve 34 sayılı raporları ile Komisyon Başkanlığının 1 . 3 . 1978 tarih ve 34 sayılı rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/181) (S. Sayısı : 399'a 3 ncü ek) (Dağıtım tarihi : 14 . 3 . 1978)

36. — Kütahya eski Milletvekili (Eski Maliye Bakanı) Mesut Erez'in, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 28 . 5 . 1969 tarih ve 64 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 5106 sayılı Nuri Öner'e ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonunun, 11 . 7 . 1974 tarih ve 51, 6 . 3 . 1975 tarih ve 51, 21 . 2 . 1977 tarih ve 51 sayılı raporları ile Komisyon Başkanlığının, 1 . 3 . 1978 tarih ve 51 sayılı rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/199) (S. Sayısı : 402'ye 3 ncü ek) (Dağıtım tarihi : 14 . 3 . 1978)

37. — Eski Milli Savunma Bakanı Ferid Melen'in Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 22 . 7 . 1976 tarih ve 36 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 4243 sayılı Abdussamet Orhan Mestçi'ye ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonunun 21 . 2 . 1977 tarih ve 163 sayılı raporu ile Komisyon Başkanlığının 1 . 3 . 1978 tarih 163 sayılı rapor hakkında tezkeresi. (C. Senatosu : 4/291) (S. Sayısı : 675'e 1 nci ek) (Dağıtım tarihi : 14 . 3 . 1978)

38. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Mehmet Özgüneş'in, Cumhuriyet Senatosu Hesaplarını İnceleme Komisyonu raporlarının Genel Kurulda ne şekilde işleme tabi tutulacağına dair önergesi ve Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (C. Senatosu : 5/6) (S. Sayısı : 761) (Dağıtım tarihi : 27 . 2 . 1978)

39. — Hasan oğlu, 1927 doğumlu Hüseyin Bayrak'ın özel affı hakkında kanun teklifinin Millet Meclisince reddolunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (M. Meclisi : 2/331; C. Senatosu : 2/129) (S. Sayısı : 763) (Dağıtım tarihi : 7 . 3 . 1978) (Ret) (C. Senatosundaki bitiş tarihi : 28 . 3 . 1978)

40. — Nuri Sayın'ın özel affına dair kanun teklifinin Millet Meclisince reddolunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (M. Meclisi : 2/348; C. Senatosu : 2/127) (S. Sayısı : 765) (Dağıtım tarihi : 7 . 3 . 1978) (Ret) (C. Senatosundaki bitiş tarihi : 22 . 3 . 1978)

41. — Süleyman oğlu 1942 doğumlu Süleyman Özel'in özel affına dair kanun teklifinin Millet Meclisince reddolunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (M. Meclisi : 2/288; C. Senatosu : 2/126) (S. Sayısı : 767) (Dağıtım tarihi : 7 . 3 . 1978) (Ret) (C. Senatosundaki bitiş tarihi : 22 . 3 . 1978)

42. — TBMM eski üyeleri hakkında Kanunun Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (M. Meclisi : 1/32; C. Senatosu : 1/554) (S. Sayısı : 768) (Dağıtım tarihi : 13 . 3 . 1978) (7 . 6 . 1974 tarihinde Cumhurbaşkanı tarafından bir daha görüşülmek üzere geri gönderilmiştir.) (C. Senatosundaki bitiş tarihi : 9 . 5 . 1978)

V

İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

B - BİRİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

1. — Faik Gökçe'nin özel affına dair kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (M. Meclisi : 2/349; C. Senatosu : 2/128) (S. Sayısı : 764) (Dağıtım tarihi : 7 . 3 . 1978) (C. Senatosundaki bitiş tarihi : 22 . 3 . 1978)

Toplantı : 17 CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı :763

Hasanoğlu, 1927 Doğumlu Hüseyin Bayrak'ın Özel Affı Hakkında Kanun Teklifinin Millet Meclisince Reddolanan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu Raporu (M. Meclisi : 2/331; C. Senatosu : 2/129)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 9)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 460*

16 . 2 . 1978

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 14 . 2 . 1978 tarihli 105 nci Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla reddedilen, Hasan oğlu, 1927 doğumlu Hüseyin Bayrak'ın Özel Affı hakkında kanun teklifi, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

*Cahit Karakaş
Millet Meclisi Başkanı*

Not : Bu teklif 5 . 1 . 1978 tarihinde Başkanlıkça Adalet Komisyonuna havale edilmiş ve Genel Kurulun 8, 9, 14 . 2 . 1978 tarihli 103, 104 ve 105 nci birleşimlerinde görüşülerek reddedilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 9)

12 . 8 . 1977

Millet Meclisi Başkanlığına

Millet Meclisinin 4 ncü Döneminde hükümsüz kalan 2/781 sıra sayılı teklifini yeniliyorum.
Gereğini saygılarımla rica ederim.

*Sivas Milletvekili
Azimet Köylüoğlu*

Millet Meclisi Başkanlığına

Hasan oğlu, 1927 doğumlu, Hüseyin Bayrak'ın Özel affı hakkında hazırlamış olduğumuz kanun teklifi, gerekçesi ile birlikte eklice sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını arz ve talep ederiz.

*Sivas Milletvekili
Ekrem Kangal*

*Sivas Milletvekili
Vahit Bozalı*

G E R E K Ç E

Hasan oğlu 1927 doğumlu Sivas ili merkez Bedirli ilçesi Damlacık köyü nüfusuna kayıtlı Hüseyin Bayrak, dikkatsizlik ve tedbirsizlik sonucu ölüme sebebiyet verme suçundan Gürün Ağır Ceza Mahkemesince neticeten 3 yıl hapis ve 750 lira ağır para cezasına çarptırılmıştır.

1973 yılında sulama inşaatı ihalesini alan Hüseyin Bayrak, çalışmaya 1973 yılında başladığını, işyerinin malzeme noksanlıklarını tamamlamak ve iş durumuna bakmak için inşaat mahalline uğradığı, ateşleme sırasında tehlike yaratacak yerlerin temizlenmediğini, halbuki buraya bir ateşçi bıraktığını, kusurun kendisinde olmadığını beyan etmiş, mahkeme sanığın takdiren ve teşdiden cezalandırılmasını öngörmüş ve bu nedenlerle TCK'nun 59 ve 647 sayılı Kanun maddesinin uygulanmasına ve bu yöndeki isteklerin reddine dair daha önce verilen 19 . 2 . 1975 tarih ve 1975/3 sayılı mahkûmiyet Kararı Yargıtay 8 nci Ceza Dairesinin 3 . 7 . 1975 tarih ve 1975/3154 - 4863 sayılı Kararı ile «oluşa ve hükme dayanak yapılan bilirkişi mütalaalarında tespit olunan sanığın kusur ve derecesine nazaran taksirli suçlarda bahis konusu edilemeyecek olayla ve olayın niteliği ile bağlantılı bulunmayan yazılı nedenlerle teşdiden ceza tayin edilmesi» gerekçesiyle hüküm bozularak geri çevrilmiş, ancak, mahkeme eski kararında direnmiş bulunmaktadır.

Bilirkişi raporuna göre aynı derecede suçlu görülen Toprak Su mühendisi memur olduğu için, Vilayet İdare Heyetince men'i muhakeme kararı ile tamamen cezasız kalmıştır.

Hüseyin Bayrak hakkında ise teşdiden ceza tertip edilerek eşitlik duygu ve prensiplerine aykırı bir duruma sebep olunmuştur.

Bu anlayış ve düşünce içinde affı istenen cezanın neticelerinden kurtarmak için bir atıfet olmak üzere işbu kanun teklifi hazırlanmış bulunmaktadır.

SIVAS MİLLETVEKİLİ AZİMET KÖYLÜOĞLU'NUN TEKLİFİ

Hasan Oğlu, 1927 Doğumlu Hüseyin Bayrak'ın Özel Affı Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1. — Gürün Ağır Ceza Mahkemesinin 1 . 10 . 1975 tarih, 1975/23 Esas, 1975/25 Karar sayılı kararı ile kesinleşen, TCK'nun 455/2 nci maddesi gereğince takdiren ve teşdiden üç yıl hapis 750 lira ağır para cezasına mahkûm olan, Hasan oğlu, Gülseren'den 1927 yılında olma, Sivas ili merkez Bedirli ilçesi Damlacık köyü nüfusuna kayıtlı müteahhit Hüseyin Bayrak'ın işbu cezası bütünü hukuki neticeleriyle birlikte affedilmiştir.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Adalet Bakanı yürütür.

Adalet Komisyonu Raporu

*Millet Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 2/331
Karar No. : 6*

27 . 1 . 1978

Millet Meclisi Başkanlığına

Geçen yasama döneminde Sivas Milletvekilleri Ekrem Kangal ve Vahit Bozatalı tarafından hazırlanarak TBMM'ne sunulan, ancak görüşülemeyerek kadük olan Hasan oğlu, 1927 doğumlu, Hüseyin Bayrak'ın özel affı hakkında kanun teklifi, Sivas Milletvekili Azimet Köylüoğlu tarafından yenilendiğinden, Komisyonumuza havale olunmuş ve Adalet Bakanlığı temsilcisinin de hazır bulunduğu bir toplantıda tetkik ve müzakere edilmiştir.

Komisyonumuz; affı istenen şahsın özel af için aranan yaşlılık, hastalık gibi şartlara sahip olmaması ve bu suçu işlemiş yüzlerce şahıs içinden yalnızca bir kişinin affının eşitlik ve cezaların mutlak olması prensiplerine aykırı düşeceği nedenleriyle anılan teklifi uygun bulmayarak reddetmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere işbu rapor saygıyla sunulur.

Adalet Komisyonu Başkanı
Ankara
İsmail Hakkı Köylüoğlu

Başkanvekili
Trabzon
İ. Vecdi Aksakal

Sözcü
Kahramanmaraş
Mehmet Yusuf Özbaş

Afyonkarahisar
Hasan Akkuş

Çorum
M. Kemal Biberöğlü

Erzincan
Lütfi Şahin
(İmzada bulunamadı)

İçel
Ramazan Çalışkan

Kırşehir
Doğan Güneşli

Sivas
Tevfik Koraltan

Trabzon
Lütfi Göktaş

Urfa
Celâl Paydaş
(İmzada bulunamadı)

Uşak
M. Selâhattin Yüksel

Zonguldak
Köksal Toptan

Anayasa ve Adalet Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet Komisyonu
Karar No. : 34
Esas No. : 2/129

1 . 3 . 1978

Cumhuriyet Senatosu Yüce Başkanlığına

1. Sivas Milletvekili Azimet Köylüoğlu tarafından yapılan ve Gürün Ağır Ceza Mahkemesinden verilen 1 Ekim 1975 tarih, 1975/23 esas ve 1975/25 karar sayılı hükümlerle 3/8 (sekizde üç) kusurlu olarak tedbirsizlik ve dikkatsizlikle 3 (üç) kişinin ölümüne neden olmaktan T. Ceza K. 455/2 nci maddesiyle bu maddeye 501 sayılı Kanunla eklenen son fıkra uyarınca takdiren ve teşdiden 3 (üç) yıl hapis ve 750 (Yediyüzelli) lira ağır para cezasıyla cezalandırılmasına ve olaya T. Ceza K. 59 ncu maddesiyle 647 sayılı K. 4 ncu maddesinin uygulanmasına yer olmadığına karar verilmiş ve hakkındaki bu hüküm Yargıtay Ceza Daireleri Genel Kurulunun 24 Kasım 1975 tarih, 1975/8-291 esas ve 1975/299 Karar sayılı Kararıyla onaylanarak kesinleşmiş bulunan Hüseyin Bayrak'ın cezalarının bütün hukuki neticeleriyle birlikte affedilmesi biçimindeki kanun teklifi, Millet Meclisi Genel Kurulunun 14 Şubat 1978 tarihli 105 nci Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla reddedilmesi ve Cumhuriyet Senatosu Yüce Başkanlığının 18 Şubat 1978 tarihli havalesiyle Komisyonumuza gönderilmesi üzerine, Komisyonumuzun 1 Mart 1978 tarihli toplantısında Adalet Bakanlığı temsilcisi de hazır olduğu halde görüşülmüştür.

2. Komisyonumuzun; hükümlü Hüseyin Bayrak'ın mahkûmiyetine konu olan suçun mahiyetine ve işlenme biçimine göre hadisede Af müessesesinin dayandığı ilke ve güttüğü amacın mevcut olmadığı görüşüne vararak, sözü edilen Af teklifinin reddedilmesine oy birliğiyle karar vermiştir.

3. Komisyonumuz; sözü edilen kanun teklifinin Millet Meclisi Yüce Başkanlığınca bu Meclis Adalet Komisyonuna havale edildiği tarihin 5 Ocak 1978 ve Millet Meclisi Genel Kurulunun 14 Şubat 1978 tarihli 105 nci Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla reddolunmasından sonra Cumhuriyet Senatosu Yüce Başkanlığına gönderildiği tarihin de 16 Şubat 1978 olduğunu ve Anayasamızın 92 nci maddesi hükmünü gözönüne alarak, teklifin Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesinin istenmesine de karar vermiştir.

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun tasviplerine arz edilmek üzere Yüce Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan
Tokat
Zihni Bevil

Sözcü
İstanbul
Fevzi Hakkı Esatoğlu

Kâtip
Samsun
Şaban Demirdağ
Toplantıda Bulunamadı

Bursa
Şeref Kayalar

C. Bşk. S. Üye
Safa Reisoğlu

Çankırı
Gürhan Titrek
Toplantıda Bulunamadı

Hatay
Mustafa Deliveli
Toplantıda Bulunamadı

İstanbul
Ali Oğuz

İzmir
Kâmrân Erkmenoğlu

Niğde
Ergun Özkan
Toplantıda Bulunamadı

Sivas
Muhittin Taylan

Tabii Üye
Mucip Altaklı
Toplantıda Bulunamadı

Tabii Üye
Ahmet Yıldız
Toplantıda Bulunamadı

Tekirdağ
Hayri Mumcuoğlu
Toplantıda Bulunamadı

Uşak
Ahmet Tahtakılıç

Toplantı : 17 CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 764

Faik Gökçe'nin Özel Affına Dair Kanun Teklifinin Millet Meclisinde Kabul Olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu Raporu (M. Meclisi : 2/349; C. Senatosu : 2/128)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 8)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 778

15 . 2 . 1978

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 9 . 2 1978 tarihli 104 ncü Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, Faik Gökçe'nin özel affına dair Kanun teklifi, dosyası ile birlikte sunulmuştur, Saygılarımla.

Cahit Karakaş
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu teklif 5 . 1 . 1978 tarihinde Başkanlıkça Adalet Komisyonuna havale edilmiş ve Genel Kurulun 8, 9 . 2 . 1978 tarihli 103 ve 104 ncü birleşimlerinde görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 8)

Millet Meclisi Başkanlığına

TBMM Dilekçe Karma Komisyonu tarafından hazırlanan ve geçen yasama dönemi içinde görüşülemeyen Faik Gökçe'nin özel affına dair Kanun tasarısını yeniliyorum. (1/534)
Gereğini saygılarımla arz ederim. 29 . 9 . 1977

Samsun Milletvekili
İlyas Kılıç

Dilekçe Karma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dilekçe Karma Komisyonu
Dilekçe Kar. Kom. No. : 5904/5904

21 . 2 . 1977

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuz Genel Kurulunun 2 . 2 . 1977 tarihli toplantısında özel affına karar verilen Faik Gökçe'ye ait hazırlanan Kanun tasarısı ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğine müsaadelerini saygı ile arz ederim.

Dilekçe Karma Komisyonu Başkanı
İçel Milletvekili
Süleyman Şimşek

G E R E K Ç E

Faik Gökçe'nin 9 . 3 . 1975 gününde Alaçam merkezinde polisçe yapılan aramada tabanca taşırken yakalanması üzerine hakkında Samsun 2 nci Ağır Ceza Mahkemesinin 7 . 11 . 1975 gün ve 1975/140 Esas, 1975/229 Karar sayılı hükmü ile 6136 sayılı Kanunun 1308 sayılı Kanunla değişik 13 ncü maddesi uyarınca bir sene müddetle hapis ve 500 TL. ağır para cezasıyla tecziyesine, suçunu açıkça itiraf etmiş olması sebebiyle TCK'nun 59 ncü maddesi gereğince cezası 1/6 nispetinde indirilerek neticeten 10 ay müddetle hapsine ve 416,60 kr. ağır para cezası ile tecziyesine, maznunun cezasının tecili halinde bir daha suç işlemeyeceği hususunda mahkemece kanaat geldiğinden 647 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi gereğince cezasının teciline, sanıkta bulunan tabanca ve teferruatının TCK'nun 36 ncı maddesi uyarınca müsaderesine karar verilmiştir.

Bu hüküm temyiz edilmeksizin 15 . 11 . 1975 tarihinde kesinleşmiştir.

Hadisede, dilekçinin köyünden başka bir köyde oturan ve hasta olduğunu duyduğu arkadaşını ziyarete gitmek için yanına silah aldığı, bu silahı geçeceği yol üzerinde ıssız bir ormanın bulunması ve bu ormanda yaşayan vahşi hayvanların muhtemel hücumuna karşı can güvenliğini sağlamak maksadıyla aldığı, bunda hüsnüniyetli olduğu, suç konusu vasıta ile bir suç işlemeyeceği ve amacının da bulunmadığı, yirmi dört yıl bilfiil ifa etmiş olduğu öğretmenlik mesleğinden atılarak memuriyetin son verildiği, bu yirmi dört yıllık meslek hayatında başarısız bir rapor almadığı, amirlerinden hep teşekkür ve taltif gördüğü bu olaya kadar hiçbir adli ve idari soruşturma geçirmediği, yedi çocuk sahibi olup, başka bir gelirinin bulunmadığı, herhangi bir sabıka kaydının olmadığı gözönüne alındığından TBM Meclisi adına vazife gören Dilekçe Karma Komisyonumuz 10 . 2 . 1977 tarihli toplantısında af dileğinde bulunan Faik Gökçe'yi yukarıda belirtilen hal ve sebeplerle özel affa mazhar görmüştür.

Başkan
İçel Milletvekili
Süleyman Şimşek

Sözcü
İzmir Milletvekili
Neccar Türkcen

Kâtip
Sivas Senatörü
Âdil Altay

Kâtip
Gaziantep Milletvekili
Mehmet Bozgeyik

Giresun Senatörü
Ali Cüceoğlu

Hatay Milletvekili
Sabri İnce

İstanbul Milletvekili
Abdurrahman Köksaloğlu

Sivas Milletvekili
Ahmet Arıkan

Anayasa ve Adalet Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet Komisyonu
Esas No. : 2/128
Karar No. : 32

1 . 3 . 1978

Cumhuriyet Senatosu Yüce Başkanlığına

1. Samsun Milletvekili İlyas Kılıç tarafından yapılan ve Samsun 2 nci Ağır Ceza Mahkemesinden verilen 7 Kasım 1975 tarih, 1975/140 Esas ve 1975/229 Karar sayılı hüküm ve 1 Temmuz 1976 tarih ve 1975/140 Esas sayılı tenviz kararıyla ruhsatsız silah taşımaktan 6136 sayılı Kanunun 1308 sayılı Kanun ile değiştirilen 13 ve T. Ceza K. nun 59 ve 36 ve 647 sayılı Kanunun 6 ncı maddeleri uyarınca 10 ay hapis ve 416 lira 60 kuruş ağır para cezasıyla cezalandırılmasına ve cezasının ertelenmesine ve tabanca ile teferruatının müsaderesine karar verilmiş ve hakkındaki bu hüküm temyiz edilmeksizin kesinleşmiş bulunan ilkokul öğretmeni Faik Gökçe'nin cezalarının bütün hukuki neticeleriyle birlikte affedilmesi biçimindeki kanun teklifi, Millet

Meclisi Genel Kurulunun 9 Şubat 1978 tarihli 104 ncü Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla kabul edilmesi ve Cumhuriyet Senatosu Yüce Başkanlığının 15 Şubat 1978 tarihli havalesiyle Komisyonumuza gönderilmesi üzerine, Komisyonumuzun 1 Mart 1978 tarihli toplantısında Milli Eğitim ve Adalet Bakanlıkları temsilcileri hazır oldukları halde görüşülmüştür.

2. Komisyonumuz; hükümlü İlkokul Öğretmeni Faik Gökçe'nin mahkûmiyetine konu olan suçun mahiyetine, ruhsatsız olarak taşıdığı tabancayı her hangi bir olayda kullanmayıp öğretmen bulunduğu köyden bir başka köyde hasta olan arkadaşını ziyarete gittiği sırada ve yolunun orman içinden geçtiğini de göz önüne alarak sırf can güvenliği endişesiyle yanına aldığı anlaşılmasına, 8 çocuk babası olup emekliliğine çok az bir süre kalmış bulunmasına, cezası mahkemece ertelenmiş bulunduğu mahkûmiyetinin görevini sürdürmesine de engel olmamış bulunmasına, yüz kızartıcı ve memuriyet göreviyle ilgili olmayan, erteleme sınırı içinde kalıp ertelenmiş ve memuriyet görevinin sürdürülmesine engel teşkil etmemiş bulunan cezalar için memuriyet statüsüne ayrı hükümler konulabilmesi de düşünülebileceğine göre hadisenin af müessesesinin dayandığı ilke ve güttüğü amaca uygun ve atıfet gösterilmeye değer olduğu görüşüne vararak teklifin kabulüne ve maddelerin görüşülmesine oy birliğiyle karar vermiştir.

Komisyonumuz; 3 madde halinde olan ve Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilmiş bulunan metnin aynen kabulünü de oy birliğiyle kararlaştırmıştır.

3. Komisyonumuz; sözü edilen kanun teklifinin Millet Meclisi Yüce Başkanlığınca bu Meclis Adalet Komisyonuna havale edildiği tarihin 5 Ocak 1978 ve Millet Meclisi Genel Kurulunun 9 Şubat 1978 tarihli 104 ncü Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla kabul edilmesinden sonra Cumhuriyet Senatosu Yüce Başkanlığına gönderildiği tarihin de 15 Şubat 1978 olduğunu ve Anayasamızın 92 nci maddesi hükmünü göz önüne alarak, teklifin Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesinin istenmesine de karar vermiştir.

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun tasviplerine arz edilmek üzere Yüce Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Tokat <i>Zihni Betil</i>	Sözcü İstanbul <i>Fevzi Hakkı Esatoğlu</i>	Kâtip Samsun Şaban Demirdağ Toplantıda Bulunamadı
Bursa <i>Şeref Kayalar</i>	C. Bşk. S. Üye <i>Safa Reisoğlu</i>	Çankırı Gürhan Titrek Toplantıda Bulunamadı
Hatay Mustafa Deliveli Toplantıda Bulunamadı	İstanbul <i>Ali Oğuz</i>	İzmir <i>Kâmran Erkmenoğlu</i>
Niğde Ergun Özkan Toplantıda Bulunamadı	Sivas <i>Muhittin Taylan</i>	Tabii Üye Mucip Ataklı Toplantıda Bulunamadı
Tabii Üye Ahmet Yıldız Toplantıda Bulunamadı	Tekirdağ <i>Hayri Mumcuoğlu</i>	Uşak <i>Ahmet Tahtakılıç</i>

SAMSUN MİLLETVEKİLİ
İLYAS KILIÇ'IN TEKLİFİ

*Faik Gökçe'nin Özel Affına Dair
Kanun Teklifi*

MADDE 1. — 6136 sayılı Kanuna muhalefet etmek suçundan Samsun 2 nci Ağır Ceza Mahkemesinin 7 . 11 . 1975 gün ve Esas 1975/149, Karar 1975/229 sayılı olup temyiz edilmeyerek 15.11.1975 tarihinde kesinleşen hükmü ile 10 ay hapis, 416,60 lira ağır para cezasına hükümlü Hamit oğlu 1930' da Nahide'den olma Alaçam kazası Soğukçam köyü nüfusuna kayıtlı Faik Gökçe'nin cezaları, bütün hukuki neticeleri ile birlikte affedilmiştir.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Adalet Bakanı yürütür.

MİLLET MECLİSİNİN KABUL
ETTİĞİ METİN

*Faik Gökçe'nin Özel Affına Dair
Kanun Teklifi*

MADDE 1. — 6136 sayılı Kanuna muhalefet etmek suçundan Samsun 2 nci Ağır Ceza Mahkemesinin 7 . 11 . 1975 gün ve Esas 1975/140, Karar 1975/229 sayılı olup temyiz edilmeyerek 15.11.1975 tarihinde kesinleşen hükmü ile 10 ay hapis, 416,60 lira ağır para cezasına hükümlü Hamit oğlu 1930' da Nahide'den olma Alaçam kazası Soğukçam köyü nüfusuna kayıtlı Faik Gökçe'nin cezaları, bütün hukuki neticeleri ile birlikte affedilmiştir.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Adalet Bakanı yürütür.

ANAYASA VE ADALET KO-
MİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

*Faik Gökçe'nin Özel Affına Dair
Kanun Teklifi*

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Toplantı : 17 CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 765

Nuri Sayın'ın Özel Affına Dair Kanun Teklifinin Millet Meclisince Reddolanın Metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu Raporu (M. Meclisi : 2/348; C. Senatosu : 2/127)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 7)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 772

15 . 2 . 1978

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 9 . 2 . 1978 tarihli 104 ncü Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla reddedilen, Nuri Sayın'ın Özel Affına dair kanun teklifi, dosyası ile birlikte sunulmuştur.
Saygılarımla.

Cahit Karakaş
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu teklif 5 . 1 . 1978 tarihinde Başkanlıkça Adalet Komisyonuna havale edilmiş ve Genel Kurulun 8, 9 . 2 . 1978 tarihli 103 ve 104 ncü birleşimlerinde görüşülerek reddedilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 7)

Millet Meclisi Başkanlığına

TBMM Dilekçe Karma Komisyonu tarafından hazırlanan ve geçen yasama dönemi içinde görüşülemeyen Nuri Sayın'ın özel affına dair kanun tasarısını yeniliyorum.
Gereğini saygılarımla arz ederim. 28.9.1977

Ordu Milletvekili
Memduh Ekşi

Dilekçe Karma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dilekçe Karma Komisyonu
Dilekçe Kar. Kom. No. : 6245/6245

21 . 2 . 1977

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuz Genel Kurulunun 2 . 2 . 1977 tarihli toplantısında özel affına karar verilen Nuri Sayın'a ait hazırlanan Kanun tasarısı ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğine müsadelerini saygı ile arz ederim.

Dilekçe Karma Komisyonu
Başkanı
İçel Milletvekili
Süleyman Şimşek

G E R E K Ç E

Özel İdare Tahsildarlığından emekli Nuri Sayın köyünde tarım işleriyle meşgul iken, sabıkalı Azmi Kızılkaya, oğlu ve birkaç kişi ile köye gelerek Nuri Sayın'ın gayrimenkulüne tecavüz etmişler, çıkan silahlı çatışmada Nuri Sayın'ın tüberkülozlu oğlu Azmi Kızılkaya'nın oğlunu öldürmüş ve bu suçu tahrik sonucu işlediğini de kabul ve itiraf etmiş ve cezalandırılmıştır.

Azmi Kızılkaya ve ailesine mensup bazı kişiler, oğlunun intikamını almak için Nuri Sayın'ı takibe başlamışlar, Fatsa'da pazara gelen Nuri Sayın'a Azmi Kızılkaya'nın kardeşi bir kamyonu siper alarak bir el ateş etmiş ise de, tabancasının tutukluk yapması sonucu hayatı kurtulmuştur.

Bu olay üzerine hayatının tehlikede olduğunu düşünen Nuri Sayın ilgili mercilere başvurarak tabanca ruhsatı verilmesini istemiştir. Ancak kendisine Fatsa Kaymakamlığınca 16.5.1972 tarihinde tanzim edilen «Bulundurma Ruhsatı» verilmiştir.

Nuri Sayın bulundurma ruhsatlı tabancası ile kasabaya gittiğinde tesadüfen yapılan aramada bir tabanca ve 6 merminin Nuri Sayın'ın üzerinde bulunması sonucu 6136 sayılı Kanuna muhalefetten mahkemeye verilmiş ve Fatsa Asliye Ceza Mahkemesince yapılan duruşmada; tabanca ve mermilerin 6136 sayılı Kanunun menettiği nitelikte bulunduğundan, 6136 sayılı Kanunun 1308 sayılı Kanunla değişik 13 ncü maddesi gereğince 1 sene hapis ve 500 lira ağır para cezası ile cezalandırılmasına, ancak sanık savunmasında vesikadan bahsetmiş ise de, taşıma değil, bulundurma ruhsatı olduğunun anlaşıldığı, sanığın hasım sahibi olması nedeniyle tabanca taşıdığını beyan ettiği halde, bulundurma vesikasını anlamı dışında bir eylem olduğu kanaatine varılarak hakkında verilen 1 sene hapis ve 500 lira ağır para cezası TC Kanununun 59 ncü maddesi ile 1/6 nispetinde indirilerek 10 ay hapis ve 416 lira 60 kuruş ağır para cezası ile cezalandırılmasına ve tabanca ve mermilerin TC Kanununun 36 ncı ma'desi gereğince müsaderesine karar verilmiştir.

Bu hüküm Yargıtay 8 ncı Dairesinin 8.4.1976 gün ve 1236-2919 sayılı ilamı ile onanmıştır.

Nuri Sayın'ın hasımlarının Fatsa'da oturmaları ve içinde bulunduğu durum ve hayati tehlike dolayısıyla tabanca taşımayı haklı kıldığından, hayatının son günlerini hapiste geçirmesi düşüncesiyle TBM Meclisine niyabeten vazife gören Dilekçe Karma Komisyonumuz 2.2.1977 tarihli toplantısında af dileğinde bulunan Nuri Sayın'ı özel affa mazhar görmüştür.

Başkan
İçel Milletvekili
Süleyman Şimşek

Başkanvekili
Tabii Üye
Muzaffer Yurdakuler

Sözcü
İzmir Milletvekili
Neccar Türkcan

Kâtip
Sivas Senatörü
Âdil Altay

Kâtip
Gaziantep Milletvekili
Mehmet Bozgeyik

Hatay Milletvekili
Sabri İnce

İçel Milletvekili
Oral Mavioglu

Muş Milletvekili
A. Hamdi Çelebi
İmzada bulunamadı

Sivas Milletvekili
Ahmet Arıkan

Urfa Milletvekili
Mustafa Kılıç

Van Milletvekili
Kinyas Kartal

ORDU MİLLETVEKİLİ MEMDUH EKŞİ'NİN TEKLİFİ

Nuri Sayın'ın Özel Affına Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — Fatsa Asliye Ceza Mahkemesinin 975/258 Esas, 975/270 Karar sayılı olup, Yargıtay 8 nci Dairesinin 8.4.1976 gün ve 1236-2919 sayılı ilamıyla kesinleşen hükmü ile neticeten 10 ay hapis ve 416 lira 60 kuruş ağır para cezasına mahkûm edilmiş bulunan Ordu ilinin Fatsa kazasının Yukarı Ardış köyü nüfusuna kayıtlı İbrahim oğlu Ayşe'den doğma 1326 doğumlu Nuri Sayın'ın cezası bütün hukuki neticeleri ile birlikte affedilmiştir.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Adalet Bakanı yürütür.

Adalet Komisyonu Raporu

*Millet Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 2/348
Karar No. : 7*

27.1.1978

Millet Meclisi Başkanlığına

Geçen yasama döneminde TBMM Dilekçe Karma Komisyonunca hazırlanarak TBMM'ne sunulan, ancak görüşülemeyerek kadük olan; Nuri Sayın'ın özel affına ilişkin Kanun tasarısı, Ordu Milletvekili Memduh Ekşi tarafından yenilenerek teklif haline getirildiğinden, Komisyonumuza havale olunmuş ve Adalet Bakanlığı temsilcisinin de hazır bulunduğu bir toplantıda tetkik ve müzakere edilmiştir.

Komisyonumuz; affı istenen şahsın özel af için aranan yaşlılık, hastalık gibi şartlara sahip olmaması ve bu suçu işlemiş yüzlerce şahıs içinden yalnızca bir kişinin affının eşitlik ve cezaların mutlak olması prensiplerine aykırı düşeceği nedenleriyle anılan teklifi uygun bulmayarak reddetmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere işbu rapor saygıyla sunulur.

Adalet Komisyonu Başkanı
Ankara
İsmail Hakkı Köylüoğlu

Başkanvekili
Trabzon
İ. Vecdi Aksakal

Sözcü
Kahramanmaraş
Mehmet Yusuf Özbaş

Afyonkarahisar
Hasan Akkuş

Çorum
M. Kemal Biberöğlu

Erzincan
Lütfi Şahin

İçel
Ramazan Çalışkan

Kırşehir
Doğan Güneşli

Sivas
Tevfik Koraltan

Trabzon
Lütfi Göktay

Urfa
Celâl Paydaş
İmzada bulunamadı

Uşak
M. Selâhattin Yüksel

Zonguldak
Köksal Toptan

Anayasa ve Adalet Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet Komisyonu
Esas No. : 2/127
Karar No. : 31

1 . 3 . 1978

Cumhuriyet Senatosu Yüce Başkanlığına

1. Ordu Milletvekili Memduh Ekşi tarafından yapılan ve Fatsa Asliye Ceza Mahkemesinden verilen 30 Eylül 1975 tarih, 1975/258 Esas ve 1975/270 Karar sayılı hükümlerle ruhsatsız silah taşımaktan 6136 sayılı Kanununun 1308 sayılı Kanun ile değiştirilen 13 ve Türk Ceza Kanunu 59 ve 36 ncı maddeleri uyarınca 10 ay hapis ve 416 lira 60 kuruş ağır para cezasıyla cezalandırılmasına, tabanca ve mermilerin müsaderesine ve mahkemece ileride suç işlemeyeceği kanısına varılmadığından 674 sayılı Kanununun 5 ve 6 ncı maddelerinin uygulamasına yer olmadığına karar verilmiş ve hakkındaki bu hüküm, Yargıtay 8 nci Ceza Dairesinin 8 Nisan 1976 tarih, 1976/1236 Esas ve 1976/2919 Karar sayılı kararıyla onanarak kesinleşmiş bulunan Nuri Sayın'ın cezalarının bütün hukuki neticeleriyle birlikte affedilmesi biçimindeki kanun teklifi, Millet Meclisi Genel Kurulunun 9 Şubat 1978 tarihli 104 ncü Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla reddedilmesi ve Cumhuriyet Senatosu Yüce Başkanlığınının 18 Şubat 1978 tarihli havalesiyle Komisyonumuza gönderilmesi üzerine Komisyonumuzun, 1 Mart 1978 tarihli toplantısında Adalet Bakanlığı temsilcisi de hazır bulunduğu halde görüşülmüştür.

2. Komisyonumuz; hükümlü Nuri Sayın'ın mahkûmiyetine konu olan suçun mahiyetine ve işleme biçimine göre hadisede af müessesesinin dayandığı ilke ve güttüğü amacın mevcut olmadığı görüşüne vararak, sözü edilen af teklifin reddedilmesine oy birliğiyle karar vermiştir.

3. Komisyonumuz; sözü edilen kanun teklifinin Millet Meclisi Yüce Başkanlığınca bu Meclis Adalet Komisyonuna havale edildiği tarihin 5 Ocak 1978 ve Millet Meclisi Genel Kurulunun 9 Şubat 1978 tarihli 104 ncü Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla reddolunmasından sonra Cumhuriyet Senatosu Yüce Başkanlığına gönderildiği tarihin de 15 Şubat 1978 olduğunu ve Anayasamızın 92 ncı maddesi hükmünü göz önünde bulundurarak, teklifin Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesinin istenmesine de karar vermiştir.

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Tokat <i>Zihni Betil</i>	Sözcü İstanbul <i>Fevzi Hakkı Esatoğlu</i>	Kâtip Samsun Şaban Demirdağ Toplantıda Bulunamadı
Bursa <i>Şeref Kayalar</i>	<i>Safa Reisoğlu</i> C. Bşk. S. Üye	Çankırı Gürhan Titrek Toplantıda Bulunamadı
Hatay Mustafa Deliveli Toplantıda Bulunamadı	İstanbul <i>Ali Oğuz</i>	İzmir <i>Kâmran Erkmengoğlu</i>
Niğde Ergun Özken Toplantıda Bulunamadı	Sivas <i>Muhittin Taylan</i>	Tabii Üye Mucip Ataklı Toplantıda Bulunamadı
Tabii Üye Ahmet Yıldız Toplantıda Bulunamadı	Tekirdağ <i>Hayri Mumcuoğlu</i>	Uşak <i>Ahmet Tahtakılıç</i>

Süleyman Oğlu 1942 Doğumlu Süleyman Özel'in Özel Affına Dair Kanun Teklifinin Millet Meclisince Reddolan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu Raporu. (M. Meclisi : 2/288; C. Senatosu : 2/126)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 6)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 9*

15 . 2 . 1978

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 9 . 2 . 1978 tarihli 104 ncü Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla reddedilen, Süleyman oğlu 1942 doğumlu Süleyman Özel'in Özel Affına dair kanun teklifi, dosyası ile birlikte sunulmuştur. Saygılarımla.

*Cahit Karakaş
Millet Meclisi Başkanı*

Not : Bu teklif 5 . 1 . 1978 tarihinde Başkanlıkça Adalet Komisyonuna havale edilmiş ve Genel Kurulun 8, 9 . 2 . 1978 tarihli 103 ve 104 ncü birleşimlerinde görüşülerek reddedilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 6)

Millet Meclisi Başkanlığına

4 ncü dönemde kadük olan Süleyman Özel'in özel affına dair TBMM Dilekçe Karma Komisyonunca hazırlanmış olan kanun tasarısının (1/546) İçtüzüğü'nün 78 nci maddesi gereğince yeniliyorum. Gereğini saygılarımla arz ederim. 14 . 6 . 1977

*Cumhuriyet Senatosu
Sivas Üyesi
Hüseyin Öztürk*

Dilekçe Karma Komisyonu Raporu

*Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dilekçe Karma Komisyonu
Dilekçe Kar. Kom. No. : 7102/7102*

7 . 4 . 1977

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuz Genel Kurulunun 31 . 3 . 1977 tarihli toplantısında özel affına karar verilen Süleyman Özel'e ait hazırlanan kanun tasarısı ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğine müsaadelerini saygı ile arz ederim.

*Dilekçe Karma Komisyonu
Başkanı
İçel Milletvekili
Süleyman Şimşek*

GEREKÇE

Keçiören, Aktepe İlkokulu Öğretmeni Süleyman Özel 28.3.1976 günü saat 20.00 sıralarında Keçiören' deki gazinoda müşteki Osman Koç ile kira işinden dolayı münakaşa ettikleri ve orada bulunanların araya girmesiyle münakaşanın yatışmasından sonra oradan ayrılarak evine giderken aynı semtte bulunan ve İsmail Sarıçam'ın işlettiği büfeye sigara almak üzere uğrayan Osman Koç, büfeye daha evvel gelmiş bulunan Süleyman Özel ile karşılaşınca tekrar münakaşaya başlamışlar ve müşteki (müdahil) Osman Koç büfenin penceresinden içeri sarkarak, sanık Süleyman Özel'e küfürle hakaret edince, sanığın büfeden korkutmak maksadıyla tabanca ile havaya ateş ettiği dosya münderecatından anlaşılmaktadır. Yargı organlarına intikal eden olayda Altındağ 2 nci Asliye Ceza Mahkemesinin Esas 976/106, Karar 976/106 sayılı kararı ile sanığın fiilinin subutuna binaen hareketine uyan 6136 sayılı Kanununun 13 ncü maddesi gereğince, 1 sene hapis ve 500 lira ağır para cezası ile mahkûmiyetine, TCK'nun 466 ncı maddesi ile de, takdiren 2 ay müddetle hapsine TCK'nun 51/2 maddesi gereğince 2/3'si olan 1 ay 10 gün tenzil edilerek, 1 sene 20 gün hapsine karar verildiği ve bu kararın Yargıtay 8 nci Ceza Dairesinin 17.11.1976 tarih ve Esas 1976/4987, Karar 1976/7861 sayılı ilamı ile hükmün onandığı hususu Adalet Bakanlığının 28.2.1977 gün ve 15132 sayılı yazılarından anlaşılmıştır.

30.9.1963 tarihinde ilkokul öğretmeni olarak göreve başlayan ve temiz bir sicille 15 yıla yakın bir süre yurdun muhtelif bölgelerinde görev yapan öğretmene verilen 1 sene 20 günlük ceza nedeniyle, Devlet Personel Kanununun 48 ncı maddesinde (Devlet memurluğunun sona ermesi) halini belirleyen mezkûr maddede 6 aydan fazla hapis cezasına hükümlü bulunmamak kaydı karşısında dilekçi hakkında verilen karar mesleki ve ailevi durumunu tamamen sarsmıştır.

Halbuki, olayda yaralama ve ölüm de olmadığına göre, sadece kavgada silah boşaltmak ve 6136 sayılı Kanuna muhalefet etmekten bir kimseye mahkemece ceza verilmekle disiplin temin etmeye çalışırken diğer taraftan da bu kimsenin meslek hayatının sona ermesi ile ailesinin ve çocuklarının perişan duruma düşecekleri aşikârdır. Komisyonumuzca, mahkemenin kanaatına müdahale etmeden dilekçi hakkında hükmedilen cezaların affı halinde ailesinin mağduriyete uğramaması ve meslek hayatının sönmemesi ve istikbaline engel olunmaması ile cemiyet için sosyal fayda hâsıl olacağı düşünülerek TBM Meclisine niyabeten vazife gören Dilekçe Karma Komisyonumuz 31.3.1977 tarihli toplantısında af dileğinde bulunan Süleyman Özel'i yukarıda açıklanan hal ve sebeplerle özel affa mazhar görmüştür.

Başkan
İçel Milletvekili
Süleyman Şimşek

Başkanvekili
Tabii Üye
Muzaffer Yurdakuler

Sözcü
İzmir Milletvekili
Neccar Türkcen

Adıyaman Milletvekili
Ramazan Yıldırım

Afyonkarahisar Milletvekili
İbrahim Elmalı

Ankara Milletvekili
Mustafa İmirzaloğlu

Giresun Milletvekili
Ali Cüceoğlu

Hatay Milletvekili
Sabri İnce

İstanbul Milletvekili
Abdurrahman Köksaloğlu

Muş Milletvekili
Muhalfim
A. Hamdi Çelebi

C. SENATOSU SIVAS ÜYESİ HÜSEYİN ÖZTÜRK'ÜN TEKLİFİ

Süleyman Oğlu 1942 Doğumlu Süleyman Özel'in Özel Affına Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — 6136 sayılı Kanuna muhalefet, kavgada silah boşaltmak suçundan Altındağ 2 nci Asliye Ceza Mahkemesinin Esas 976/106, Karar 976/106 sayılı olup, Yargıtay 8 nci Ceza Dairesinin 17.11.1976 tarihli ve Esas 1976/4987, Karar 1976/7871, tebliğname 8/4916 sayılı ilamıyla kesinleşen hükmü ile 1 sene 20 gün hapis ve 500 lira ağır para cezasına hükümlü Süleyman oğlu 2.1.1942'de Kimya'dan olma Sivas ili Gemerek ilçesi Merkez Karaözü köyü No. 92 hanede nüfusa kayıtlı Süleyman Özel'in cezaları bütün hukuki neticeleri ile birlikte affedilmiştir.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Adalet Bakanı yürütür.

Adalet Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 2/288
Karar No. : 5

27 . 1 . 1978

Millet Meclisi Başkanlığına

Geçen yasama döneminde TBMM Dilekçe Karma Komisyonunca hazırlanarak TBMM'ne sunulan, ancak görüşülemeyerek kadük olan; Süleyman Özel'in özel affına ilişkin kanun tasarısı, Cumhuriyet Senatosu Sivas Üyesi Hüseyin Öztürk tarafından yenilenerek teklif haline getirildiğinden, Komisyonumuza havale olunmuş ve Adalet Bakanlığı temsilcisinin de hazır bulunduğu bir toplantıda tetkik ve müzakere edilmiştir.

Komisyonumuz; affı istenen şahsın özel af için aranan yaşlılık, hastalık gibi şartlara sahip olmaması ve bu suçu işlemiş yüzlerce şahıs içinde yalnızca bir kişinin affının eşitlik ve cezaların mutlak olması prensiplerine aykırı düşeceği nedenleriyle anılan teklifi uygun bulmayarak reddetmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere işbu rapor saygıyla sunulur.

Adalet Komisyonu Başkanı
Ankara
İsmail Hakkı Köylüoğlu

Başkanvekili
Trabzon
İ. Vecdi Aksakal

Sözcü
Kahramanmaraş
Mehmet Yusuf Özbaş

Afyonkarahisar
Muhafifim.
Hasan Akkuş

Çorum
M. Kemal Biberöğlu

Erzincan
Muhafifim.
Lütfi Şahin

İçel
Ramazan Çalışkan

Kırşehir
Doğan Güneşli

Sivas
Tevfik Koraltan

Trabzon
Bu karara muhalifim.
Lütfi Gökteş

Urfa
Celâl Paydaş
İmzada bulunamadı.

Uşak
M. Selâhattin Yüksel

Zonguldak
Köksal Toptan

Anayasa ve Adalet Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet Komisyonu
Esas No. : 2/126
Karar No. : 35

1 . 3 . 1978

Cumhuriyet Senatosu Yüce Başkanlığına

1. Cumhuriyet Senatosu Sivas Üyesi Hüseyin Öztürk tarafından yapılan ve Altındağ Asliye 2 nci Ceza Mahkemesinden verilen 3 Mayıs 1976 tarih, 1976/106 Esas ve 1976/106 Karar sayılı hükümlerle,

I - Ruhsatsız tabanca taşımaktan 6136 sayılı Kanununun 1308 sayılı Kanun ile değiştirilen 13 ncü maddesi uyarınca 1 (Bir) yıl hapis ve 500 (Beş yüz) lira ağır para cezasına,

II - Bu tabancayı kavgada korkutmak için boşaltmaktan Türk Ceza Kanununun 466 ve 51/2 nci maddeleri uyarınca 20 gün hapis cezasına ve

Cezaların birleştirilmesi suretiyle sonuç olarak 10 ay 20 gün hapis ve 500 lira ağır para cezasına mahkûm edilmiş ve hakkındaki bu hüküm, Yargıtay 8 nci Ceza Dairesinin 17 Kasım 1976 tarih, 1976/4987 Esas ve 1976/7871 Karar sayılı kararıyla onanarak kesinleşmiş bulunan,

İlkokul Öğretmeni Süleyman Özel'in cezalarının bütün hukuki neticeleriyle birlikte affedilmesi biçimindeki kanun teklifi, Millet Meclisi Genel Kurulunun 9 Şubat 1978 tarihli 104 ncü Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla reddedilmesi ve Cumhuriyet Senatosu Yüce Başkanlığının 15 Şubat 1978 tarihli havalesiyle Komisyonumuza gönderilmesi üzerine, Komisyonumuzun 1 Mart 1978 tarihli toplantısında Milli Eğitim ve Adalet bakanlıkları temsilcileri hazır oldukları halde görüşülmüştür.

2. Komisyonumuz; hükümlü ilkokul öğretmeni Süleyman Özel'in giydiği cezanın miktar bakımından ertelenebilme sınırını aşmış ve sonuç olarak memuriyet görevini sürdürülebilmesine engel teşkil etmiş bulunduğu ve hadisenin af müessesesinin dayandığı ilke ve güttüğü amaçla bağdaştırılamayacağı takdiri görüşüne vararak, sözü edilen af teklifinin ret edilmesine oy çokluğuyla karar vermiştir.

3. Komisyonumuz; bu kanun teklifi için komisyon sözcülüğüne üyelerinden Ali Oğuz'u seçmiştir.

4. Komisyonumuz; bu kanun teklifinin Millet Meclisi Yüce Başkanlığınca bu Meclis Adalet Komisyonuna havale edildiği tarih 5 Ocak 1978 ve Millet Meclisi Genel Kurulunun 9 Şubat 1978 tarihli 104 ncü Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla reddedilmesinden sonra Cumhuriyet Senatosu Yüce Başkanlığına gönderildiği tarihinde 15 Şubat 1978 olduğunu ve Anayasamızın 92 nci maddesi hükmünün gözönünde bulundurularak, teklifin Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesinin istenmesine de karar vermiştir.

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun tasviplerine sunulmak üzere Yüce Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Sözcü	Bu Raporun Sözcüsü
Tokat	İstanbul	İstanbul
Çekirserim	Muhalfim	Ali Oğuz
Zihni Betil	Fevzi Hakkı Esatoğlu	
Kâtip	Bursa	C. Bşk. S. Üye
Samsun	Şeref Kayalar	Safa Reisoğlu
Şaban Demirdağ		
Toplantıda Bulunamadı		
Hatay	Çankırı	İzmir
Mustafa Deliveli	Gürhan Titrek	Kâmrân Erkmenoğlu
Toplantıda Bulunamadı	Toplantıda Bulunamadı	

Niğde
Ergun Özkan
Toplantıda Bulunamadı

Sivas
Muhallifim
Muhittin Taylan

Tabii Üye
Mucip Altaklı
Toplantıda Bulunamadı

Tabii Üye
Ahmet Yıldız
Toplantıda Bulunamadı

Tekirdağ
Hayri Mumcuoğlu

Uşak
Muhallifim
Ahmet Tahtakılıç

KARŞI OY

Faik Gökçe'nin affı ile ilgili rapordaki gerçekler, burada da büyük ölçüde geçerli olduğundan rapora karşıyız.

İstanbul
Fevzi Hakkı Esatoğlu

Sivas
Muhittin Taylan

Uşak
Ahmet Tahtakılıç

